

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Nr. 21(841) XXIII m. (15 ct.) MONTREAL, 1963 m. GEGUŽĖS-MAY 22 d. * INDEPENDENT LITHUANIA * LITHUANIE INDEPENDANTE * Postage paid at Lachine, P. Q.

Europos politvadai už vienybę

- ➔ Cooper skrido labai gerai
- ➔ Turkijoje sukilimas baigtas
- ➔ Laisvinamas Vengrijos kard.
- ➔ Mirtis sovietijoje bujoja

Didžiausias savaitės įvykis — nepaprastai sėkmingas JAV astronauto Cooper žygis į erdves ir, po 22 ratų aplink Žemę, tikslus nusileidimas Ramiajame vandenyne, tiksliai dviejų mylių nuotolyje nuo jo laukusio lėktuvnešio.

Cooper 22 ratus aplink Žemę sukorė per 30 val. ir 15 min., iš kurių

ŠEŠIAS VALANDAS MIEGOJO.

Žinoma, amerikiečiai triumfuoją ir ne be pagrindo. Džiaugiasi ir visa žmonija, nes ji matė Cooperio skridimą su visomis smulkmenomis, kurios „telesatelito“ buvo perduotos plačiajai viešumai, kai rusai viską slepia.

J. Amerikos V-bių triumfas juo reikšmingesnis, kad SPRAUSMINIS JAV PREZIDENTO LĒKTUVAS iš Vašingtono į Maskvą dešimtį JAV atominių mokslininkų nuvežė be nusileidimo darčiau kaip 5000 mylių, per 8 val. 38 min.

Kennedy prieš tai pasiuntė Chruščiovui siūlymą nutraukti atominis bandymus, bet atsakymas neigiamas.

Vienas reikšmingųjų praėjusių savaitės politinių įvykių MASKVOS VATIKAU BENDRADARBIAVIMO FAKTAS,

iš zondavimų studijos perėjęs į konkretią fazę.

Vatikano, JAV ir Vengrijos — Maskvos leidimu — atsitovai susitarė paleisti Vengrijos kardinolą Mindszenty ir laisvę Taigi, sudėtinga ir keblidantykių nustatymo procedūra pagaliau įgavo tūlas formas, artimas atviram Oficialumui.

DEMONSTRACIJOS IR MUŠTYNĖS SU NEGRAIS PRAHOJE,

įvykusios tarp neegrų studentų ir čekų, yra trečias reikšmingas praėjusių savaitės faktas.

Čekai Prahoje mušė negrus ne kaip rasės žmones, bet kaip komunistinio režimo fauorizuojamus. Faktai: Čekoslovakija siunčia komunistojančioms Afrikos valstybėms maisto produktus, Maskvos įsakymu, kai patiems čekoslovakams jų trūksta. Tas paskatino neapykantą ir muštynes, kurių nei policija netrukdė.

Neegrų persekiojimas sovietiniuose kraštuose — tai jau Chruščiovo eros padarinys. Bulgarijai išmušo negrus iš Bulgarijos, dabar čekai daužo, ir sovietinė policija mušeikų ne trando... Idomiau, nes čekoslovakijoje tebevyksta nustalinimo bylos.

IS ČEKOSLOVAKIJOS KOMPARTIJOS CENTRO IŠMISTI TRYS NARIAI:

Balcelin, Keller ir Svbik, kaip stalinininkai. Tuo tarpu laukia išmetimo ir Čekoslovakijos „prezidentas“, kuris taip pat yra stalinininkas. Gal ateis

eilė ir Sniečkui, Paleckui, Tilvyčiui ir kt. stalinininkams...

Chruščiov tuo tarpu, kai jam grėsė pavojus iškristi iš diktatoriaus balno, netikėtai gavo galimybę atsigausti bei atsisakyti savo priešams ir sustiprinti savo padėtį. Jam padėjo

ŠNIPŲ BYLA MASKVOJE.

Pasirodė, kad Penkovskio-Wynne byloje išaiškėjo, jog sušaudytą už šnipinėjimą Vakarams Penkovskį protegavo dabartinis Sov. karo ministras Malinovskis. O šis Chruščiovui gana nepalankiai suriša rankas, tad Nikita su juo dar gali atsiskaityti. Ir jau at eina žinių, kad Malinovskis gali būti pavartytas ir į pareigas gražintas marš. Žukovas, kuris savo metu Chruščiovą išgelbėjo nuo Molotovo - Kaganovičiaus - Malenkovo sąmokslu. „Atsiligindamas“ Chruščiovas Žukovą nutrenkė, bet dabar jam vėl sunki valanda, tai reikia vėl Žukovo pagalbos...

Reikšmingas fenomenas labai įdomus ir reikšmingas:

PENKŠTAS PASISAKĖ MIRŠTAVS UZ LAISVĘ IR DEMOKRATIJĄ,

ką sutrypė Lenino - Trockio - Stalino diktatūra. Tur būt bus nesutinkančių, kad visos priemonės tinka kovojant už laisvę ir demokratiją. Bet, kita vertus, sovietinė diktatūra milijonus žmonių iššūdė, milijonus pavėrgė, šimtus milijonų kankina, — ar gi ko nors verda tokia valstybė? Ar ne geriau, kad visai tokios nebūtų? Ir ar nereikia laikyti herojum tokio asmens, kuris pasitarna žmonijai silpnindamas baisias sovietinės diktatūros užmačias? Juk vakarų dėmesys ir visos jėgos nukreiptos kovai su sovietine tironija ir jos kėslais.

De Gaulle visą savaitę viešėjo Graikijoje. Išvykstant

DE GAULLE SU GRAIKIJOS KARALIUMU PASKELBĖ,

kad Graikijos vaidmuo išlaikant ir einant prie Europos darnos yra labai svarbus.

Turkijoje gausios skilimas, kurio priešakyje jau anksčiau bandęs daryti perversmą plk. Aydemir, rodo, kad Turkijoje politinis nusistovėjimas, nuvertus demokratinę santvarką, nesiseka. Buvo žinių apie įvykstančias kovas. Valdžia paskelbė sukilėlių nušalinimą. Aydemir suimtas.

AFRIKOS VALSTYBIŲ ATSTOVAI TARSIS

susirinkę Abisinijos sostinėje Addis Abeba. Dienotvarkėje pasiūlymas išvartoti iš Afrikos paskutinius kolonistus.

Ben Bella, Alžyro pirmininkas, ruošia sukilėlius prieš portugalus Angoloje.

Kurdus, kurių gyvenamoji sritis padalyta tarp Rusijos,

KAS NAUJA KANADOJE

OTTAWOJE PRASIDĖJO NATO KONFERENCIJA

JAV sekr. Rusk, atvykęs į Otavą, pareiškė, kad Atlantų sąjungos nariams reikia saistytis nesklaidumus, susitarti ir bendradarbiauti ne tik apsigynimo, bet ekonominėje bei prekybos srityse. NATO užsienio reik. ministerių posėdžiai prasidėjo trečiadienį, gegužės 22 d.

QUEBECO SEPARATIZMAS ISSILIEJA VISU ATVIRUMU

Quebeco provincijos parlamente separatizmas gavo visiškai konkretias formas, kurioms pritaria lygiai nacionalistai, lygiai liberalai: visiška Quebeco autonomija. Su Kanada paliekami tikslai: gynybos, pinigų, muitų ir užsienio politikos ryšiai. E E

SPAUDA ATIDENGĖ PARTIŲ PASLAPTĮ

„Le Devoir“ paskelbė, kad buvęs konservatorių parlamentar pirmininkas (speaker) M. Drouin pasirūpinęs, kad Caouette gautų 50,000 dol. paskolos kai jo bičiuliui grėsė bankrotas; Drouin taip gi ir kitam kreditingam, karstu dirbėjui Ch. Gauthier išrūpinęs 50,000 dol., gelbėdamas nuo bankrotos.

Ryšium su šiomis paslaptimis aiškėja, kodėl tuojau po rinkimų Diefenbaker neatstata tydino ir skelbė, kad jis galis sudaryti naują vyriausybę. Pasirodė, kad jau buvo susitarta, jog naujoni Diefenbakerio vyriausybės jis du Socialinio kredito partijos ministrai... Tikslai, kai šeši Kvebeko kreditingai padavė pareiškimą, kad jie palaikys Liberalus, kurie tuo būdu sudaro absoliuti daugumą. Diefenbaker atsiskleidė sumanymo sudaryti konservatorių - kreditingų valdžią.

Kanadoje, ant Yukono ir Šiaurinės teritorijos ribose rastai milžiniški geležies rudos klastai visai žemės paviršiuje.

Turkijos, Irako ir Irano, Maskva pakurstė sukilti prieš Iraką valdžią ir todėl Irake įvyko vidaus kovų.

NERAMUMŲ ŽIDINIŲ YRA IR DAUGIAU:

Indokinijos pusiasalyje kovos nesibaigia Laose, Vietname. Indonezijos diktatūra tiesiai nagus į visą Zundų salyną. Arabijos pusiasalyje visą laiką verda nerimas. Irakas ir Sirija apsisvalę nuo komunistų, valosi ir nuo nasserininkų.

KITOS ŽINIOS

— Kuveite valstybė, esanti Arabijoje, prie Persijos jūros, turtinga nafta, priimta į JTO.

— Kinijos komunistai birž. 5 d. Maskvon siunčia derybų delegaciją, bet Maskva nenustoja kritikavusi.

— Tito griežtai kritikavo Kinijos komvadas, o jo padėjęs Rankovič pasisakė už glaudžius santykius su Maskva.

— Prancūzija su Japonija pasirašė prekybos sutartį.

— JTO spec. pultinies po sėdis svarstė finansinės JTO krizės klausimą. JAV pareiškė, kad ji mokės tikrai savo

ATIDARYTAS 26 KANADOS PARLAMENTAS

Gegužės 16 dieną atidarytas. Generaliniam Gubernatoriui Vianier po širdies priepuolio negalint skaityti sosto kalbos, tas pareigas atliko Vyriausias teisėjas R. Tasche reau.

Liberalų vyriausybė paskelbė daug naujų dalykų bei su manymų.

PEARSON SUSITARĖ SU KENNEDY

dėl daugelio dalykų. Komunikatas paskelbė, kad susitarta dėl atominių ginklų, dėl darbininkų unijų. Britų Kolumbijos upės jėgos sutarties klausimu ir kad yra būtina JAV ir Kanadai bendradarbiauti, dėl ko numatyti kiti JAV ir Kanados valdžios žmonių susitikimai ir pasitarimai.

NETVARKA SOCIALINIO KREDITO PARTIJOJE

Neturinti politinių gairių kreditingų partija neturi jokio pastovumo. Joje tebevyksta didelė fermentacija. Dr. G. Marcoux pasitraukė iš partijos ir federaliniame parlamente bus kaip nepriklausomas kreditingas.

Kvebeko kreditingų suvažiavimas pašalino iš partijos šios organizatorių F. Quellet už simpatijas Marcoux. Partijos vicepirmininkas A. Bert rand pasitraukė, nes, anot jo, partijos lyderis Couette elgia si diktatoriškai ir reikalauja jam pataikauti.

Teroro aktai Montrealyje nesiliauja. Kasdien nacionalistai sprogdina dinamito užtaisus ir daro nuostolius. Kvebeko valdžia pagaliau nutarė imtis stipresnių priemonių ir tam tikslu paskyrė 50,000 dol.

Lesage Londone įsteigė Kvebeko atstovybės namus, neva tikslu plėsti provincijos ekonominius reikalus. Pakeičiu jis lankėsi Belgijoje ir Prancūzijoje.

dalį. Komunistiniai kraštai lieka skolingi 600 mil. dol., bet pagal Tarptautinio teismo sprendimą turi tą skolą sumokėti.

— Kennedy birželio mėn. lankysis pas Popiežių ir De Gaulle.

— Adenaueris pareiškė, kad Vakarų Vokietija ir Prancūzija siekia sukurti vieningą Europą.

— Prekybinė - ekonominė konferencija Genevoje, kurioje dalyvauja per 50 valstybių, gavo JAV pasiūlymą sumažinti muitus.

— Genevoje vykstančioje narkotikų klausimu konferencijoje Kinija apkaltinta platinimu opiumo ir nuodijimu Vakarų kraštų žmonių.

— Rusijoje, Kozlovui susirgus, iškykla nauja „žvaigždė“ — ūkio vadovas Dimitrij Ustinov, kuris jau figuruoja greta Chruščiovo.

— Haiti pabėgėliai sudarė vyriausybę, bet diktatorius Duvalier sako nepasitrauks iš pareigų, nors jo kadencija jau pasibaigė.

— Neegrų ir baltųjų riaušės pietinėse JAV valstybėse ne

EUROPOS NAUJENOS

PAVERGTŲJŲ SEIMO KONFERENCIJOS REIKALAVIMAI

Tris dienas posėdžiavusi Strasburge, Pavergtųjų Seimo konferencija gegužės 7 baigėsi, priimdama atsisaikimą ir Vakarų Europą. Pavergtųjų Seimas reikalauja:

1. Kad Vakarų Europa vienoje konferencijoje, kuriose dalyvauja Sovietų Sąjunga, keltų tautų apsisprendimo teisę vykdydamą Albanijoje, Bulgarijoje, Čekoslovakijoje, Estijoje, Latvijoje, Lenkijoje, Lietuvoje Rumunijoje ir Vengrijoje;

2. Kad pasipriešintų Sovietų siekimams pagal vadinamąją salami taktiką sutvirtinti Kremliaus padėję atskirų tarptautinių problemų atžvilgiu, kaip V. Berlynas ir pan. ir kad pateiktų visoms iš 2-jo pasaulinio karo kilusioms problemoms spęsti planą, paremtą tautų apsisprendimo teisėmis ir asmens laisvėmis;

3. Kad pasirūpintų įrašyti į Jungtinių Tautų Piltonies kiekvienos sesijos darbu eilę Centro ir Rytų Europos Tautų apsisprendimo klausimą, kol am apsisprendimui bus sudarytos laisvos sąlygos; ir kad pareikalautų Jungtines Tautas ipareigoti savo komisiją Kolo nializmui Likviduoti, kad ji pasirūpintų 1960. 12. 14 Jungtinių Tautų nutarimą kolonizmo klausimui vykdyti Centro ir Rytų Europoje; pagaliau

4. Kad Vakarų Europa susilaukytų nuo bet kurių veiksmų, kurie tiesiog ar netiesiog sutvirtintų sovietinį viešpatavimą ir status quo Centro ir Rytų tarpusavio nepuolmo su

tartis, jei tokia būtų, tikriausiai Centro ir Rytų Europoje būtų suprasta kaip Vakarų nuolaida Kremlui pavergtosios Europos sąskaita.

Savo atsisaikime Pavergtųjų Seimas pabrėžė Europos ir jos laisvės nedalumą ir Centro bei Rytų Europos reikšmę Rytų - Vakarų santykiams, ir jos priklausomumą Vakarų kultūrai. Kor.

EUROPOJE; NATO NARIŲ IR VADINAMO VARŠUVOS PAKTO DA PET VEIKĖJAI TARESI BONNOJE

Gegužės 13 d. Bonnoje vyko Pavergtųjų Europos Tautų delegacijų posėdis, dalyvaujant ir iš New Yorko atvykusiems (prieš tai posėdžiavusiems PET konferencijoje Strasburge) PET Seimo pirm. Dr. Dimitrovui, gen sekretorui Coste, dr. Masens ir Letrich. Svečiai papasakojo apie PET veiklą, Strasburge vykusią konferenciją, nušvietė šio meto tarptautinę padėtį.

MIN. V. SIDZIKAUSKAS VOKIETIJOJE

Dalyvavęs Strasburge įvykusioje Pavergtųjų Europos Tautų Seimo konferencijoje (gegužės 5—7 dd.), po to išvykęs į Londoną, Briuselį, Paryžių, Lietuvos laisvės Komiteto ir PET Lietuvos delegacijos pirmininkas, min. V. Sidziškauskas gegužės 19 d. atvykęs į Fed. Vokietiją ir visoje eilėje vietų lankė Vokietijoje gyvenančius lietuvius bei jų įsitaigas. Turėjo pasimatyti ir su pabaltiečių veikėjais.

Kanados Lietuvių Fondas

Šiuo metu K. L. Fondas turi savo atstovus šiose vietovėse:

- Inž. A. Paškevičius, Ottava, Ont.
- Dr. A. Kaveckas, London, Ont.
- P. Augustis, Delhi - Tillsonburg, Ont.
- Inž. St. Naikauskas, Windsor, Ont.
- Dr. J. Mališka, Montreal, P. Q.
- St. Tolvaiša, Sudbury, Ont.

Patogumo dėliai yra nutarta atidaryti cinarąją sąskaitą ir Montrealy liet. banke „Li

tas“.

KLB Toronto apyl. valdyba nutarė įnešti 100 dol. į fondą.

A. Kantvydas su žmona, Torontas, įnešė 100 dol. su pažadu ateity įnešti ligi 1000 dol.

Yra ir daugiau pasižadėjęsių įnešti savo įnašus. Taipgi yra pareiškusių norą prisidėti savo darbu, pravedant pinigų į jų.

Visiems aukojusiems ir eilantiems pagalbon darbu atlikti nuoširdus ačiū.

K. L. Fondo Organizacinis Komitetas.

CHICAGOS NAUJENOS

ANTROSIOS JAV IR KANADOS LIETUVIŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖS

programos vadovu pakviestas ir sutiko būti p. Liudas Sagys, 1620 Curry Drive, Cleveland 24, Ohio. Tel. HI 2-8674.

Liudas Sagys tuatinių šokių srityje dirba daugiau kaip 22

metus. Šioje srityje jo veikla lietuvių visuomenei žinoma; ji žymi ir ryški per du kontinentus ir apima ansamblius Lietuvoje, Vokietijoje ir JAV, kaip Čiurlionio Ansamblio taut. šokių grupei vadovavimas, „Grandinėlės“ taut. šokių grupės steigimas ir tt.

Buvusioje šokių repertuaro komisijoje krizė iškilė, kaip praneša B. Shotas, iškilus nuomonių skirtumams tarp J. A. V. ir Kanados II-sios tautinių šokių šventės rengėjų ir repertuaro komisijos dėl programos paruošimo ir šokių atsrovavimo šventės rengimo vykdomajame komitete, dėl ko ji kovo 5 d. iš pareigų pasitraukė, tačiau jos nariai yra su tikėjimu šokių rengimo šachmatų čempionu.

— Sovietai buvo sulaukę JAV karinį transportą iš Vokietijos ir Berlyną, bet JAV dalinys nepasidavė rusų reikalavimams.

— Petrasinas nugalėjo Botvinką gavęs 12 su puse taškų ir tapo nauju pasauliniu šachmatų čempionu.

Nepriklausoma Lietuva

INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! For loyalty to Canada!
Už ištikimybę Kanadai! For liberation of Lithuania!

Authorized as second class mail by the Post Office
Department, Ottawa, and for payment of postage in cash
LEIDŽIA KANADOS LIETUVIŲ CENTRO TARYBA IR
SPAUDOS BENDROVĖ „NEPRIKLIAUSOMA LIETUVA“.

Redaktorius Jonas Kardelis.
D O 6-6220

7722 George Street, LaSalle, Montreal 32, Quebec, Canada.
Prenerata metams: Yearly Subscription Rates:
Kanadoje\$ 5.00 Canada\$ 5.00
Amerika ir P. Amerika. \$ 5.50 America & S. America \$ 5.50
Visur kitur.....\$ 6.00 Other Countries\$ 6.00
Adresų pakeitimas 25 ct. (su prenum. arba sml. pašto ženklais).
Ilgalaikiai skelbimai, pagal susitarimą, gauna nuolaidų.

Reikalas surikiuoti

GLAUDŽIAU TEIGIAMĄSIAS MŪSŲ TAUTOS JĖGAS

Min. Vaclovas Sidzikauskas: nuo vakariečių priklausau, jei Jungtinių Tautų rudens sesijoje je susilaukume konkrečių pasiūlymų —

Lietuvos Laisvės Komiteto ir Lietuvos Delegacijos Pavergųjų Europos Tautų Seime Pirmininkas, min. Vaclovas Sidzikauskas Eltos Informacijų Redaktorius suteikta me pasikalbėjime atsakė į eilę su Lietuvos laisvinimu ir bendra politika susietų klausimų.

— Ar Tamstos manymu, at siras vilčių J. Tautose svarstyti sovietinio kolonializmo klausimus? Kaip su vad. 24 Komiteto veikia? Kiek realus yra Tarp. Juristų Komisijos sumanymas dėl studijos pavergtųjų reikalais, ar ji galės paliesti ir Lietuvą?

— Šių dienų Jungtinės Tautos, deja, yra ne tiek tarptautinių ginčų, ypač kai viena tu ginčų šalis yra Sovietų Sąjunga, išsprendimo įstaiga, kiek tarptautinis forumas, formuojantis viešąją tarptautinę opinią. JT organas, kuris galėtų daryti sprendimus ir vartoti sankcijas — Saugumo Taryba, — yra sovietinio veto su paraližuotas, o Generalinės Asamblėjos rezolucijos yra greičiau tik rekomendacijos. Ir didele balsų dauguma JT Gen. Asamblėjai priėmus rezoluciją, Lietuvos klausimas tikrumoje dar nebūtų išspręstas. Pavyzdys — Vengrijos klausimas.

Tačiau pats sovietinio kolonializmo klausimo kelimas J. Tautų forume ir konkretūs siūlymai padaryti jam galą, prisi deda prie pasaulio viešosios opinijos nutiekimo, palaiko so vietų pavergtųjų tautų išsilaisvinimo viltį ir prilaiko Kremlius užvažiavimą vykdydamą Sovietų Sąjungos kolonijose. Padėtis Jungtinėse Tautose šiuo požiūriu gerėja. Neseniai emansipucijos Afrikos ir Azijos tautos blaiviau ir objektyviau vertina sovietų politiką ir išvargia jų laikysonoje J. Tautose veidmainingumą. Todėl yra daugiau vilties, kad šio rudens JT Gen. Asamblėjoje su silauksime ne tik pareiškimų ir skambių žodžių, bet ir konkrečių pasiūlymų.

Tai žymia dalimi pareis nuo vakariečių laikyosenos. Tos Komisijos pirmininkas yra pareiškęs Tarptautinės Žmogaus Teisės Lygos, kuri yra oficialiai pateikusi Komisijai svarstyti kolonializmo Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje klausimą, pirmi ninkui, kad, susidorojus su vakariečių kolonializmu, kuris jau baigiamas likviduoti, ateis eilė sovietiniam.

Tarptautinė Laisvųjų Jurių Komisija yra paruošusi ir paskelbusi studijas Tibeto, Alžiro, Vengrijos ir kitais opiais klausimais. Tos studijos susilaukė graūaus atgarsio vakariečių vyriausybiuose ir parlamentiniuose sluogsnuose ir Jungt. Tautose. Todėl ir mūsų bylai yra svarbu, kad ši autori tetinga laisvojo pasaulio teisi ninkų organizacija tartų savo žodį. Kol kas ji dar nėra aiškiai nusistačiusi, ar savo studijoj paliesti visas Sovietų pavergtasias Centro ir Rytų Europos valstybes, kurios buvo

„NEPRIKLIAUSOMA LIETUVA“ SUSIRINKIMAS

Pranešame, kad Spaudos Bendrovės „Nepriklausoma Lietuva“ šerinkinkų-akcininkų visuotinis susirinkimas yra šaukiamas 1963 metų birželio mėnesio 1 dieną, 3 val. po pietų. Vieta: Montreal, 7722 George Str., LaSalle, „Nepriklausomos Lietuvos“ leidyklos namuose.

Visi šerinkinkai kviečiami dalyvauti.

Dienotvarkė:

1. Susirinkimo atidarymas,
2. Prezidiumo rinkimas,
3. Mandatų komisijos rinkimas,
4. Praėjusio susirinkimo protokolo skaitymas,
5. Valdybos ir Direktorių pranešimai apie darbus,
6. Revizijos komisijos pranešimas,
7. Diskusijos dėl pranešimų,
8. Mašinų pirkimo ir darbų plėtimo reikalai,
9. Valdybos Direktorių ir Revizijos komisijos rinkimai.
10. Einamieji reikalai ir sumanymai.
11. Susirinkimo uždarymas.

Visi šerinkinkai-akcininkai kviečiami dalyvauti. Kas negalėtų dalyvauti, gali siūsti įgaliojimą kurio nors asmens vardu, bet turinčio šerą ir galinčio dalyvauti susirinkime. Tuo tikslu yra duodamas Spaudos Bendrovės „Nepriklausoma Lietuva“ adresas:

Spaudos Bendrovė „Nepriklausoma Lietuva“
7722 George Street,
LaSalle, Montreal 32, Canada.

Šiuo adresu atsiūsti įgaliojimai bus perduoti tiems asmenims, kurių pavardės bus prašytos į įgaliojimus.
Valdyba.

Įgaliojimas:

Šį pasirašęs,

gyvenąs

turįs šerų Nr. Nr. šiuo įgaliojimu atstovauti mane Spaudos Bendrovės „Nepriklausoma Lietuva“ šerinkinkų 1963 metų visuotiniame susirinkime.

.....

(parašas)

Data.

Kas dėl kurių nors priežasčių (adresų keitimo ar kitų) nebus gavęs individualaus pranešimo - kvietimo, maloniai prašomi pasinaudoti šia formule — arba ją iškirpus iš laikraščio, arba ją nunešus į atskirą lapą.

Baigiamojo vajeus reikalu

Nevisiškai skaitlinėmis norė tisi sakyti, kad Spaudos Bendrovės „NL“ spausdinimo mašinoms isigyti vajus baigiamas. Tas skaitlines gerbiame jį laikraščio skaitytojais, rėmėjais, platintojais ir vajaus atstovais kiekvieno išleidžiamu savaitėje numeriu sekate ir mate te, kad pagal B-vė užsiplana vimą dar trūksta apie \$ 3,000, kuriais B-vė neabejinga, anksčiau ar vėliau, ši suma jums padedant, B-vė numatyton šamaton iplauks.

Džiugu matyti, kad ankstyvesni įvairūs kreipimasi į jus davė graūų rezultātą, — t.y. graūią pinigų sumą vajaus sąs kaiton, iš kurios jau yra nupirkto pagrindinės spaustuvėjų mašinos, kuriomis taūiau leidykla vis dar negali persiformuoti į kitus spaustuvės darbus, siekiant prieti prie reguliarios spaustuvės

Bet pradžiai jau labai gera ir vertatodėdidižiausia padėka šiam rezultate kiekvienam individualiai pirkusiam B-vės šerų ar aukavusiam, bet nemanančiam B-vė dėkinga Vajaus

čios Lietuvos tautos daliai, jos organizacijoms, spaudai?

— Gyvenimas nestovi vietoje. Istorijos ir laiko dinamika kelia naujas problemas, stato ir mums naujus reikalavimus, uždavinius. Kaip esu paminė jės, pradeda atsirsati mūsų tarpe asmenų — tegul tik vienas kitas, — kurie arba dėl nuo vargio, ar dėl nekantrumo, ar mūsų priešų suklaidinti, ar norėdami pasirodyti išmintingais niais ar originališkesniais nei tautos dauguma, jei ne visu ma, kuria vadinamas trečiuoju sias frontus, jieško kultūrinių santykių ar kultūrinii mainų su okupuotąja Lietuva, kas esamosio sąlygose reikštūsi santykiais su okupantu ir jo agentais.

Mes žinome mūsų priešų siekimus. Jie norėtų susilpninti mūsų politiką frontą ir pamažu mus palenkinti į apsipratimą su esama politine padėtimi. Okupuotoje Lietuvoje Maskvos samdiniai stengiasi įkalti į mūsų jaunosios kartos galvas, kad Lietuvos nepriklausomybės atstatymo svajo nės esančios nereališios. O jei tatau ir būtų pasiekiami, teigia jie, nepriklausomybė lietuvių tautai būtų nenaudinga, kaip kad ji buvusi nenaudinga laikotarpyje tarp abiejų pasauliųjų karų, nes graūintų Lietuvą į skurdą, ūkininkų varžytines, gyventojų pertekliaus iš emigravimą į Pietų Ameriką, politinių laisvųjų stoką ir pan.

Turime paversti niekais ir šią Maskvos klastą. Turime su rast būdus ir priemones apsaugoti nuo suklaidinimo tikrovės nepažinusių mūsų jaunimą pavergtoje tėvynėje ir palinku siuosius į naivumą pas mus. Todėl, turėdamas galvoje mūsų pagrindinį siekimą — graū žinimą Lietuvai nepriklausomybės ir laisvės — ir čia su minėtas aplinkybes bei reiškinis, raginu išvijoje gyve nančius lietuvius ir jų organizacijas, veiksnis ir spaudą glaudžiau surikiuoti visas teigiamąsias mūsų tautos jėgas ir jas apjungti vieningoje ir autoritetingoje politinėje mūsų tautos vadovybėje.

APGYNĖ DIESERTACIJAS

istorijos mokslų kandidato laipsniui iğyti: Borisas Kleinas (tema: „Antifašistinis išis vadavimo judėjimas Vilniuje 1926 — 1935 m.“) ir Henri kas Šadzius (tema: „Vilniaus pramonės darbininkai socializmo statyboje, 1944—1953“).

K. L. BENDRUOMENĖS REIKALAI

KLB KRAŠTO TARYBOS SESIJA NUMATOMA DELHAI, ONTARIO

Gegužės 16 dieną įvykusia me KLB Krašto Valdybos posėdyje apsvarstyti einamieji bei tolimesniū pasiruošimų klausimai.

Numatoma, kad sekančioji KLB Tarybos sesija įvyks Pa dėkos dienos savaitgalyje, spalio mėn. 12—13 dienomis. Nutarta suvažiavimą daryti Dilhai, Ontario. Suvažiavimui rūpintis paruošti paskaitą, gal kolektivinę, lietuviškos šeimos klausimu, kuris buvo iš kelias Kultūros kongrese.

Šalpos Fondo pirm. J. Ado maitis pranešė, kad kasoje taurai tiktai \$196.35 ir drabužių 10-čiai siuntinių, o prašymų gauta 16.

Informuotasi dėl Pasaulio Lietuvos Seimo ir aptartas kai kurių atstovų klausimas.

Kanados ir JAV Dainų die noje KLB Krašto Valdybą atstovauti įgaliotas Pranas Rudinskis.

Pirmoje KLB Krašto Valdybos pirminko, Jono Matulionio, veiklos sukurtumų mienėjime dalyvauti įgaliotas KLB Krašto Valdybos pirm. Dr. Petras Lukoševičius.

Aptartas KLB Wellando apylinkės nesklendimų reikalas, kuris, atrodo, bus išspręstas netolimoje ateityje įvyksimo visuotinio apylinkės lietuvių susirinkimo.

KLB KV Informacija.

KODĖL PADARYTA SKRIAUDA LIETUVEI MOTINAI?

Atviras laiškas leidinio „Motina“ Autoriui ir Leidyklai.

Motinos Dienos proga nupirkau leidinį „Motina“. Autorius Juozas Prunskis, dailininkas Vladas Vijeikis, išleido „Tėviškėlė“. Tarp daugelio iliustracijų, 36 puslapyje radau „Motina pašto ženkluose“. Atvaizduota 14 pašto ženklų 6 valstybių ir 1 mažos kunigiaštijos: Prancūzijos 4 ženklai, Ispanijos 1, Vokietijos 1, Olandijos 3, Egipto 1, Graikijos 3, Monako kunijos (išgarsėjusios kaip pramogavimur ir lošimo iš pinigų vieta, kur ne vienas prasilošęs prieš jū prie gyvenimo galo), 1 ženklas — ne motinos.

Tame lietuviškame leidinyje, skirtame lietuviams, nepatpintas nenas Nepriklausomos Lietuvos pašto ženklas lietuviškas motinos turinio.

Tokių ženklų buvo; juos randame Baltijos, Scott's ir kituose kataloguose, o filatelis tauri savo rinkiniuose. Ženk lai paįšyti lietuvių dailininkų lietuviškais motyvais, labai graūš.

Lietuvė motina atvaizduota sekančiuose ženkluose: 1933 m. rugsėjo 16 d. laidoje — Motina ir vaikas (5 ir 10 centų); „Vargo mokykla“ — motina spaudos draudimo laikais prie ratelio moko savo

vaiką skaityti (1 ir 3 Litai). Ženk lai buvo karpyti ir perforuoti. Piešiniai dail. A. Žemaičio. 1940 m. kovo 15 d. laidoje Lietuvos neutralumui pažymėti, taip vad. „Taikos laida“ — Motina su vaiku.

Tarp visų tų svetimų tautų, patalpintų ženk lai, mes matome Graikijos ženkle Dievo Motiną, bet nerandame mūsų tautos globėjos — Vilniaus Aušros Vartų Dievo Motinos nors vieno iš trijų išleistų 1954 metais Vatikano pašto ženklų.

JAV yra išleisti pašto ženklai Motinai pagerbti. Tame krašte nuo senų laikų gyvena daug lietuvių, daug lietuvių motinų yra gimusių jame, tad galima būtų patalpinti leidinyje nors vieną JAV ženklą.

Leidinyje graūiai išleistas, daug nuotraukų. Patartina kiekvienam lietuviui, kuris gerbia savo motiną, išigyti, tik su sąlyga, kad padaryta jame lietuvi Motinai skriauda bus atišaišyta, būtent: leidinys bus papildytas atskiru 36a lapu „Lietuvė Motina pašto ženkluose“, o anksčiau išėjusiems duota galimybė minėtą papildomą lapą įgyti pas platintojus arba leidykloje.

Br. Abromonis.

Pranešame giminiems, draugams ir pažįstamiems, kad po ilgus ir sunkios ligos, sulaukęs gilos senatvės, šių metų gegužės 14 dieną Montrealyje mirė

A. A. JUOZAS MAZEIKA,
palaidotas šių metų gegužės 16 dieną St. Genevieve kapinėse.

Pasiliekame nuliūdę dukters — Anastazija, Juzė, Aldona ir sūnūs — Povilas, Petras, Kazys, Juozas, Vladas su šeimomis.

Mirus mielam tautiečiui

JUOZUI MAZEIKAI,
Didžiai Gerbiameiems visuomenininkams ir kultūrininkams, ANATAZIJAI IR ANTANUI TAMOSAIČIAMS, VELIONIO DUKTERIMS, SŪNUMS IR ARTIMIESIEMS nuosirdžiai užuojautą reiškia Nepriklausoma Lietuva.

Š. m. gegužės 14 d. vakare 82 metų sulaukęs Montrealyje mirė

JUOZAS MAZEIKA.
Tegu Dievas duoda jam amžiną ramybę. Užuojautą visiems jo saviškiams reiškia

Edė Jankutė.

Didžiai Gerbiamus kultūrininkus

ANATAZIJAI IR ANTANĄ TAMOSAIČIUS, VISĄ MAZEIKŲ ŠEIMĄ IR ARTIMUOSIUS,
Montrealyje mirus mielam tautiečiui, JUOZUI MAZEIKAI, nuosirdžiai užjaučia

E. ir J. Kardeliai.

Mielam bendradarbiui

A. † A.
JONUI POŽERAI tragišškai žuvus, jo žmoną AGUTĖ, dukrą GENUTĖ, REMEIKIENĖ ir gimines čia bei Lietuvoje, nuosirdžiai užjaučia

Bronius Mozūras.

Pažinkime Kanadą

DIDIEJI KANADIEČIAI SIR WILFRID LAURIER

(Canada Scene). Juo dau giau susipažiname su Sir Wilfried Laurier gyvenimu, juo daugiau išskyla jo asmenybė, kaip vieno iš pagrindinių Kanados kūrėjų. Savo karjeros bėgyje jis pastatė krašto politinę laisvę aukščiau už konfesinę, savo partijos reikalą už kščiau už asmeninį, bendrąją tėvynę aukščiau už rasinę kilnę. Visos tos didžiulės aukos iškėlė jo asmenį taip aukštai, kad jis buvo beveik dievina mas daugelio kanadiečių, o jo mirusio liūdėjo netik visa Kanada, bet ir daug kas užsienyje.

Laurier gimė St. Lin vietoje, Quebec'e, 1841. Pirmąjį mokslą gavo vietinėje parapijos mokykloje. (Romos katalikų). Paskutiniems mokymosi baigimo metams jis buvo išsiųstas į anglišką ir protestantų pradžios mokyklą New Glasgow, Nova Scotia. Ši aplinkybė buvo svarbi tuo, kad įgalino jį puikiai pasisavinti anglų kalbą. Visoje savo valstybinėje karjeroje jis garbėjo kaip vienas iš didžiausių mūsų oratorių abiem kalbom. Tolimesnį mokslą vėl tęsė prancūziškai L'Assumption Kolegijoje, paskui baigė teisę Lavalio universitete Quebeco mieste, ir 1864 priimtas į advokatų luomą Quebec'e.

Taigi, jis išėjo į gyvenimą tada, kai buvusioje

Aukšutinėje ir žemutinėje Kanadoje vyravo politinis netikrumas,

kai toje sąvartoje gimė nauja valstybė. Koks jis buvo gabus studentas moksle, toks greit jis pasidarė garsus savo advokato profesijoje.

Į politinę veiklą jis išėjo 1871, kai buvo išrinktas į Quebeco parlamentą. Tuo metu, kai daugumas prancūzų - kanadiečių politikų buvo dideli nacionalistai ir antibritai, Laurier atėjo kaip garbus intelektualas, ištikimas savo kilmei, bet kartu suprantas, kad Kanados ateitis ir didybė glūdi daugelio rasių draugystėje. 1874 m. Laurier buvo išrinktas į federalinį parlamentą karštu metu, kai Sir John Macdonaldo konservatoriškioji valdžia pirmą kartą pralaimėjo Pacifiko skandalo pasėkoje.

Dabar jam teko atsistoti prieš opų klausimą, įtraukti į ginčą, kuris Quebeco prasidė

jo tarp R. Katalikų hierarchijos ir liberalų.

Laurier drąsiai pasisakė prieš įkunigijos kontrolę politinėje ir švietimo srityje.

Nors pats buvo gilus katalikas, bet pasirodė kaip rėmėjas intelektualinėms laisvėms. Anuo metu katalikui išieiti prieš dvasiškiją ir tai dar Quebeco provincijoje buvo nepaprastai drąsus žygis. Už tą drąsą jam teko ir nukentėti: didelė dalis kunigijos išėjo prieš jį, kai kurio pasiliekdami jo priešais visos jo politinės karjeros metu.

1877 m. Laurier pasakė savo garsiąją kalbą L'Institut Canadian patalpose. Kalbos tema buvo politinis liberalizmas. Šioje kalboje Laurier pirmiausia pabrėžė, kad demokratija duoda daug geresnius vaisius konstitucinėje monarchijoje, tokioje, kokią turi Kanada, negu respublikoje. Ant ra — jis teigė, kad gera valdžia gali būti sudaryta tik bendradarbiaujant liberalinei ir konservatyvinei filosofijai.

„Demokratinė konstitucija remiasi balsuotojo laisvu ir vertingumu...“

Jei balsuotojų daugumas pareiškia nuomonę yra atsiradu si ne laisvu būdu, bet per koricijų, grąsinimą, apgaulę ar panaisiai, tai tokia nuomonė tikrųjų nėra daugumos nuomonė. Tuo keliu sudarytoji vyriausybė faktiškai lieka ne daugumos, bet mažumos valdžia... Klaidingu nors ir teisėtu keliu atsiradusi valdžia ilgainiui lieka tik tuščias varas, burbulas, kuris sprogs ir subyrės“.

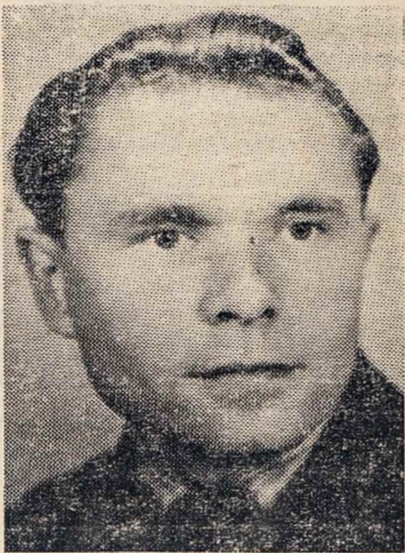
Tais pat metais Laurier tapo Vidaus pajamų ministru naujoje Alexander Mackenzie vyriausybėje — pirmojoje liberalų vyriausybėje Kanadoje. Sekančiais metais liberalai pralaimėjo. Laurier, būdamas opozicijoje, pasižymėjo aštriu protu ir gražia iškalba parlamento debatuose.

1887 metais jis buvo išrinktas Kanados liberalų vadu ir tapo Parlamento Karališkiosios opozicijos vadu. Tuo metu liberalų partijos perspektyvos atrodė liūdnos. Ministerio pirmininko kėdėje sėdėjo Sir John A. Macdonald, turėdamas labai stiprų užnugarį, garrantuojantį jo sėdėjimą ilgus metus. Laurier vadovavo libe-

Nukelta į 6-tą psl.

Pagarba ir padėka

JUOZUI KRUČUI SUDBURY

Ką reiškia vieno žmogaus iniciatyva ir rūpesčiai savajai kultūrai, parodo Juozas Kručas, gyvenančio ir veikiančio Sudbury, Ontario, veikla. Per kelius tiktai mėnesius jis Sudburio tautiečius aprūpino lietuviška spauda. Vien „Nepriklausomas Lietuvos“ jis išplatino tiek, kiek yra Sudbury lietuvių. Mums ne tiktai malonu, bet ir pareigū viešai p. J. Kručiui padėkoti, o visiems tautiečiams, kurie brangina savo tautines sąvabybes, statyti jį paavyzdžiui.

Juozas Kručas gimė 1918 m. vasario mėn. 24 d. Panevėžio apskr., Šimonių miestelyje. Pradžios mokslą ėjo Šimonyse, gimnazijos - Kupiškys, Utenoje ir Šiauliuose. Neturėdamas lėšų tolimosioms lavinimosi, sulaukęs 18 metų amžiaus, stojo savanoriu Lietuvos kariuomenėje ir tarnavo: I-Pėst. div. Št. būstinėje, Ryšių batalijone, Priešcheminės apsaugos pusk. kursuose. Išėjęs į atsargą, tą pačią dieną, grįžo į Šiaulius ir pradėjo dirbti Šiaulių apskr. V-ko įstaigoje, policijos skyriuje. Vėliau, Pauleikių vyriausybės arėstaus polic. vadą ir pakeitęs kitu, prieš savo norą, buvo paliktas Šiaulių apskr. milicijos v-bos kiti naujai paskirtus įstaigos sekretoriumi, kur turėjo apmarnautojus.

Kai seno režimo tarnautojū po to, atleido iš darbo. Pritaikė „A. B. Maisto“ ūkio skyriui vyr. sąskaitininku. Bet po keleto mėnesių nepatvirtinus kompartijos „kadru“ skyriui, buvo vėl atleistas. Ruošėsi grįžti į tėviškę, bet žymiam tuo laiku ėjusiam apyg. teisrininkui ir kraštotylininkui, mo p-ko pareigas (F. Bugailiškiui) pasiūlius, pradėjo dirbti

Šiaulių apyg. teisme, pradžioje teismo posėdžių sekretoriumi, vėliau apyg. teisminiu vykdytoju. Teismo p-ką iš pareigų atleidis ir paskyrus rusų - Zupkų, po mėnesio 1941 m. birželio mėn. 14 d. baisų ir išgąstingą rytą iš įstaigos pabėgo. Slapstėsi Šimonyse ir padūbysio valsč. apylinkėse.

Karo pradžioje, pirmajam policijos vadui (A. Daniūnui) išsilaisvinus iš Kauno SD kalėjimo ir gavus paskyrimą į Panevėžį, grįžo į tas pat pareigas, kaip Šiauliuose. Neilgai ten teko dirbti, nes Panevėžio apskr. v-kas paskyrė į tėviškės valsč. apylinkėse sekretoriaus pareigoms.

Po metų, Polic. V-bos, Kaune, buvo grąžintas į tarnybą Utenos apskr. ir paskirtas gražiųjų Anykščių policijos punkta. Čia teko įsijungti ir dirbti lietuvių aktyvistų slapoje po grindžio grupėje, kurios veikla siekė Panevėžio, Utenos ir Ukmergės apskr. Atrodo, kad buvo išaiškintas, nes be jokios priežasties įrodymo, pagal polic. v-bos telefonogramą, buvo atleistas iš policijos tarnybos. (Pogrindžio grupės yra laisvajame pasaulyje.)

Grįžęs į Šimonis ir jausdamas matomas vokiečių pinkles, dirbo valsč. savivaldybėje. Rusų kariuomenė artinan- tis prie tėviškės žalių laukų, su broliu Albinu apėjo tėvų ir pasirinko tremtį.

Vokietijoje būdamas baigia — Navigation and Sea Engineering school. Lietje teko bendradarbiauti keliuose laikraščiuose: Skautų Aidas, Ateities Spinduliai, Policija, Karys, Gimtasis kraštas, o Kanadoje: Nepriklausoma Lietuva, Tėviškės Žiburiai ir kt.

Pergyvenimus ir prisimimus yra aprašęs knygoje — „Istorijos dantračiuose“, de ja, tebėra rankraštyje ir šiuo laiku, dėl lėšų stokos laukiamas.

Emigravęs į Kanadą, jau 14 metų dirba International Nickel Co. Sudbury, Ont. Yra vedęs panevėžietę Aldoną Kučytę ir augina 4 sūnus ir 2 dukras.

Kaip matome, Juozas Kručas yra darbo žmogus, gyvenęs iš savo rankų darbo. Bet sovietinis Lietuvos okupantas ir jam, nors ir darbininkui, atėmė darbą ir paliko badui ir mirčiai.

„Nepriklausomas Lietu-

MŪSŲ SPORTAS

VEDA KAZYS BARONAS

LIETUVIAI LAIMI BĖGIME

Maskvos Pravdos laikraščio tarptautiniam ir Sov. Sąjungos bėgime, puikiai pasirodė Lietuvos sportininkai, užimdami bendrai surinktais taškais trečią vietą, užleisdami tik į priekį Ukrainą ir Rusijos „respubliką“, tad pralenkdami Maskvą, Gudiją, Estiją, Latviją ir kt. pavergtas tautas. Individualiai geriausiai pasirodė K. Orentas, užimdamas desimtą vietą (ji aplenkė Bolotnikovas ir lenkas Zimny) ir nugalėdamas tokius gerus bėgikus, kaip vokiečius Janke, Hocnike, Herman ir kt. Moterų tarpe lietuvaite F. Karoblienė buvo penkta.

Kada dalis bėgikų kovojo Maskvoje, Rygoje susitiko jaunieji lengvaatlečiai iš Ukrainos, Latvijos ir kt. vietojų. Čia visus nustebeino septyniolika metų S. Jankauskaitė, numesdama jietį tarptautine pasekme — 51,16 m. Tokiu būdu, jauna dzūkė nuo Alytaus išsimušė į geriausių metų sąstatą, užimdama po buvusios pasaulio meistrės B. Zalogaitytės ir A. Stančiūtės, trečią vietą Lietuvoje. Tokio amžiaus jaunuolei, pasiekti jau tarptautinę pasekmę, labai daug reiškia ateities kelyje, nes pav. jos pasekmė, yra žymiai geresnė už daugelio tautų rekordus. Bendrai, reikia pasakyti, kad jieties metu, mūsų moterys yra stipriai atstovaujamos visoje Sov. Sąjungoje.

NEPAVYKO MŪSŲ FUTBOLININKAMS.

Po gražios pergalės prieš latvius, daug laukta iš rungtynių prieš Lvovą mūsų sostinėje. Deje, Žalgiris iškirtęs pirmą puslaikį vyriai, antrame kėlinyje gerokai sumažino greitį, perleidamas daugiau į gynybos liniją. Ukrainiečiai tai puikiai išnaudojo, įmušda

vos" redakcijai malonu yra viešai padėkoti Juozui Kručiui už nuoširdų ir tikrai efektingą bendradarbiavimą ir palinkėti jam ir gražiai jo šeimai sekmes gyvenime.

Taip gi nuoširdi padėka ir tautiečiams, kurie įvertino J. Kručo intenciją ir jo pastangas nuoširdžiai paremia.

NL. redakcija.

mi įvartį. Lygiomis rungtynėms ir baigėsi. Po šio susitikimo Vilnius Sov. S-gos A klasės antroje grupėje dalinasi 9—10 vieta, taigi randasi lentelės viduryje, turėdamas iš aštuonių žaidimų tik keturis taškus.

LIETUVOS FUTBOLPIRMENYBĖSE,

pirmoje grupėje pirmąją Pa nevezio Statybą, o antroje — Kauno Inkaras: Iš paskutinio sekmadienio rungtynių daugiausiai žiūrovų sutraukė Pa nevezio ir N. Vilnios Žalgirio susitikimas. Ji stebėjo 6,5 tūkst. tančiai žiūrovų. Futbolo „sirgaliai“ džiaugėsi Alytus ir Tauragė, kur rungtynes stebėjo po 3 tūkst. žiūrovų.

IS VISUR — Brazilijos futbolo rinkti Nukelta į 6-tą psl.

Pasaulinio Flgūrinio Čiuozi mo Meistris Donald Jackson iš Ošavos, Ontario, perėjo į profesionalus ir ateity čiuozius su Shipstead „Ice Follies“. Laikė jo dvylikos metų karjeros šis 22 metų čiuožikas laimėjo Kanados jaunių senjorų meistrerių titulą, šiaurės Amerikos ir pasaulio meistrerių karūnas.

—Toronto Telegram.

SEIRIŲ GIRIA.

ROMANO EPILOGAS.

Voratinkliai nesidraikobe vėjo

61.

Barvainiai išlipo iš autobuso bent kelioms minutėms ištiesi kijas, pasivaikščioti.

Iš autobusų stoties Jonavos nedaug tesimato, bet jiems atrodė, kad Jonava pakitusi.

Tai gi tur būt čia yra tie baldų fabriai, kurie Maskvos universitetui gamino baldus, — didžiavosi spauda.

Tur būt, — sutiko Barvainienė.

Jonavoje į autobusą išėdo du žmonės. Iš išvaizdos galima buvo spėti, kad tai buvo ar darbininkai, ar kolūkiečiai.

Autobusas vėl riedėjo plentu. Gilios panerių daubos, statūs skardžiai, kurie plentą lydi nuo Kauno iki Jonavos, išnyko. Padaira pasidarė plati ir lygi.

„Čia ledynai nedaug turėjo darbo“, — galvojo Barvainis.

— Tomai, — beveik visą laiką tylėjusi Viktorija kreipėsi į vyrą. — Man regis, kad čia viskas labai pakito. Ir man tas atrodė svetimka. Ką mes rasime tėviškėje? Gal grįžti ir važiuoti į pajūrį? — Norėjau pasakyti — namo, bet gi namų mes neturime. Namai būtų mūsų tėviškės, bet gi ir ten jie atimti iš mūsų tėvų. Ir jie benamiai... Ką mes rasime? Tikrai daugiau nusivilsime?...

— Nei tu, Viktorija, nei aš, anot to marksininko dangoraizių tikriausiai nerasime, bet... gal paskutinį kartą važiuojujame į savo tėvynę... Kas gali žinoti, kur būsimė ryt... — Gerai sakai, Tomai. Gal daugiau ir nematysime... — Ir Barvainiai nutilo ir susimąstė. Barvainis tingiai žvalgėsi pro langą į prabėgančius skurdžius vaizdus, o Barvainienė pasilenkusi ir parėmusi galvą ant rankų, kažką galvojo.

— Draugas, draugas! — daktarą pradėjo alkūne baksnoti Jonavoje išsėdęs pilietis. — Žžiūrėkite, žiūrėkite, štai va Gudžioniai. Anava, matote, Koks gražus kaimas buvo, o dabar, matote, ant namų tiktai grebėstai, šiaudų jau nėra. Kur, manote, jie dingo? — Karvėms žiemą sušėrė. Pusė kolūkio karvių išgaiso nuo bado. Nelaimingi gyvuliai. Kad tai tokios tvarkos darytojai išgaustu... — Pilietis, šitai piktai nekalbėk, — ramino jį Barvainis.

— O ko čia laikytis? Ką man jie gali padaryti? Blogiau jau nebūna. Tiktai pamanykite. Aš kolūkietis. Už darbo dieną gatau 2 kilogramus grūdų, ir tie supuvė... Prakeiktas kolūkiečio gyvenimas. Visi velniai mus kankina!

— O kokiame gi kolūkyje dirbate?

— Na gi Jonavos. Bet pristigome duonos, tai važiuojame į Uteną pasiubagauti... — O jūs draugas?

— Darbininkas. Jis dirbo Jonavos baldų fabrike. Ku piškėnas. Su juo sunku ir susikalbėti. Visus žodžius iškreipia savaip: karvė jam korva, arklys jam orklis... Kol pripratau prie jo kalbos, sunku buvo suprasti.

— Jeigu jis, kaip tamsta sakai, fabriko darbininkas, tai kodėl jis iš Jonavos važiuoja?

— Jis buvo darbininkas, bet dabar atleistas. Fabrikas gavo pigesnių... Bedarbių čia kasdien daugybė beldžiasi į fabriko duris ir prašo darbo... — Bet gi mūsų spauda visą laiką rašo, kad bedarbių nėra ir pašiepia Ameriką, kurioje bedarbių visą laiką, kaip rašo Tiesa, daug...

— Matote, pas mus bedarbiai nevedinami bedarbiais, o vadinami išmislingu „darbo rezervų“ vardu. Tie darbo rezervai ir yra Amerikoje vadinami bedarbiais. O tų „darbo rezervų“ pas mus daugiau, negu Amerikoje bedarbių. Kitaip ir būti negali, nes Sovietų Sąjungoje gi visada ir visko turi būti daugiau, negu Vakaruose... Tokia jau sistema. Jo kioje gyvenimo pozicijoje, tai ir „darbo rezervų“ srityje Sovietų Sąjunga pirmoji...

— Iš kur, pilietis, taip esi informuotas ir taip piktai nusištatęs?

— Matai, tamsta, aš esu vėtytas ir mėtytas. Aš esu pergyvenęs Leniną, Trockį, Staliną ir gerai juos pažįstu. Jie apmulkina darbininkus, o kai dasigavo valdžios, muilina žmonėms akis. Muilina man, muilina ir jums. Prigyvenome okupacijai. Ir mums muilina aki s. Sako, jūs dabar turite laimingą gyvenimą. O jūs gi žinote, kad tai yra melas.

— Hmmm, — numykė Barvainis.

— Ko gi tamsta varžaisi? Čia ir yra mūsų nelaimė, kad mes sumenkome, pasidarėme bailūs, neatsiranda žmonių, kurie viešai reikštų protestus... Jūs inteligentai... — Gal ir ne taip yra, bet ar tamsta nežinai, kad į Sibirą už tai išveža... — Tegū veža! Ir ten reikia kalbėti teisybę! Tiktai kai visi drąsiai prakalbėsime, nukris šitie vergijos pančiai! — nepažįstamasis kolūkietis karščiausios.

— Tamsta vis dėlto daug žinai apie Rusiją ir rusus, — iš kur tai?

— Tamsta, aš pirmame pasauliniame kare buvau caro kariuomenėje, pergyvenau monarchijos nuvertimo, o po to ir demokratijos nuvertimo revoliucijas, tai ir žinau. O kiek buvo vilčių! Kiek rusų liaudis laukė žemės ir laisvės! Tai buvo išsiilgtas laukimas, svajonė. Ir koks nusivylimas! Ir tą

— Tamsta, aš pirmame pasauliniame kare buvau caro kariuomenėje, pergyvenau monarchijos nuvertimo, o po to ir demokratijos nuvertimo revoliucijas, tai ir žinau. O kiek buvo vilčių! Kiek rusų liaudis laukė žemės ir laisvės! Tai buvo išsiilgtas laukimas, svajonė. Ir koks nusivylimas! Ir tą

— Tamsta, aš pirmame pasauliniame kare buvau caro kariuomenėje, pergyvenau monarchijos nuvertimo, o po to ir demokratijos nuvertimo revoliucijas, tai ir žinau. O kiek buvo vilčių! Kiek rusų liaudis laukė žemės ir laisvės! Tai buvo išsiilgtas laukimas, svajonė. Ir koks nusivylimas! Ir tą

— Tamsta, aš pirmame pasauliniame kare buvau caro kariuomenėje, pergyvenau monarchijos nuvertimo, o po to ir demokratijos nuvertimo revoliucijas, tai ir žinau. O kiek buvo vilčių! Kiek rusų liaudis laukė žemės ir laisvės! Tai buvo išsiilgtas laukimas, svajonė. Ir koks nusivylimas! Ir tą

— Tamsta, aš pirmame pasauliniame kare buvau caro kariuomenėje, pergyvenau monarchijos nuvertimo, o po to ir demokratijos nuvertimo revoliucijas, tai ir žinau. O kiek buvo vilčių! Kiek rusų liaudis laukė žemės ir laisvės! Tai buvo išsiilgtas laukimas, svajonė. Ir koks nusivylimas! Ir tą

— Tamsta, aš pirmame pasauliniame kare buvau caro kariuomenėje, pergyvenau monarchijos nuvertimo, o po to ir demokratijos nuvertimo revoliucijas, tai ir žinau. O kiek buvo vilčių! Kiek rusų liaudis laukė žemės ir laisvės! Tai buvo išsiilgtas laukimas, svajonė. Ir koks nusivylimas! Ir tą

— Tamsta, aš pirmame pasauliniame kare buvau caro kariuomenėje, pergyvenau monarchijos nuvertimo, o po to ir demokratijos nuvertimo revoliucijas, tai ir žinau. O kiek buvo vilčių! Kiek rusų liaudis laukė žemės ir laisvės! Tai buvo išsiilgtas laukimas, svajonė. Ir koks nusivylimas! Ir tą

— Tamsta, aš pirmame pasauliniame kare buvau caro kariuomenėje, pergyvenau monarchijos nuvertimo, o po to ir demokratijos nuvertimo revoliucijas, tai ir žinau. O kiek buvo vilčių! Kiek rusų liaudis laukė žemės ir laisvės! Tai buvo išsiilgtas laukimas, svajonė. Ir koks nusivylimas! Ir tą

— Tamsta, aš pirmame pasauliniame kare buvau caro kariuomenėje, pergyvenau monarchijos nuvertimo, o po to ir demokratijos nuvertimo revoliucijas, tai ir žinau. O kiek buvo vilčių! Kiek rusų liaudis laukė žemės ir laisvės! Tai buvo išsiilgtas laukimas, svajonė. Ir koks nusivylimas! Ir tą

ką turėjo, prarado... Ar ne skaudu?!

Barvainis tylėjo. Ką jis galėjo autobuse kalbėti, kai aplink nepažįstami žmonės? Barvainienė neremiai žvalgėsi, bet nei žodžio neištarė, lyg ir vyras — ne vyras, lyg ir ji pati ne pati, bet kaž koks susigūžęs skulptūrinis gniužulas, kai dailininkui nepasiseka jis ištiesti į lieknas formas...

Artėjo Ukmergė. Padaira pagyvėjo. Tur būt švento sios upės pakrantės darė jam įtakos. Žmonių laukuose labai mažai tesimatė. Tiktai vėjuije draikėsi voratinkliai ir ir gal vijų kaimėnų ganantis piemuos, tur būt, kokio kolūkio, buvo taip pat, kaip ir ražienos, apneštas voratinkliais, pilkas kaip šešėlis.

Ukmergė Barvainiams atrodė ta pati. Tur būt jos ne apgriovė okupacijos ir karas. Tiktai bendras vaizdas buvo kitokis, kaip nepriklausomybės laikais: gausių krautuvų prie Kauno — Zarasų plento nebuvo, nes viskas okupanto buvo nusavinta.

Barvainis, pravažiuojant miestą, matė dešinėn išsuokantį plentą širvintos — Masiogala — Vilnius ir pagalvojė, kad jie gi galėjo autobusu tiesiai iš Vilniaus vykti į Ukmergę. Bet apsigalvojimas jau buvo pavėluotas. Tartum kas būtų supainiojęs galvosėną. „Toks visai ir sovietinis gyvenimas“ — galvojo Barvainis.

Pravažiuojant šventosios tiltą, kalbusis kolūkietis vėl prabilo:

— Čia anuomet, kai veikė dar partizanai ir vyko masinis valstiečių pasipriešinimas kolektyvizacijai bei okupacijai, kolūkiečiai vieną režimo valdininką, rodos, Kerelį, numetė nuo tilto. Vos jis išgyvenęs. Visam gyvenimui likęs invalidas. Jam sulaužytas stuburkaulis. Tiktai vėliau sužinota, kad tai buvęs geras vyras iš kažkur nuo Salako... — Tai už ką gi jį nuleido nuo tilto? — teiravosi Barvainis.

— Neklauskite. Tada toks buvo žmonių pasipiktinimas valdžia, kad kiekvieną pagautą valdininką pasiryžę buvo su naikinti... O tas žmogus, niekam nieko pikta nepadaręs pasitikoje, kad jo niekas nekludys... Jis neapsisunkiavo, kad tuomet žmonių pyktis jau buvo išėjęs iš ribų... Jis gydėsi Vilniuje. Jam nieko nebūtų padarę, bet jis giminių ir pažįstamų turėjo Amerikoje, tai tie jam daug padėjė: vaistų atsinejo, siuntinių, už kuriuos galėjo gydytis.

— Tai gerai, — begalėjo pasakyti Barvainis.

Autobusas pravažiavo Leliūnus. Čia pat jau ir Utena.

— Na, tai sudie, draugas kolūkietis, — kažkaip šiltai Barvainis atsivėikino Utenoje.

Daugiau bus.

KULTŪRINĖ KRONIKA

IŠĖJO XXVIII LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJOS TOMAS

Lietuvių Enciklopedija ei na į galą, bet gerai eina. Iš jo jau XXVIII tomas, kuris apima žodžius Skara — Stos ka. Šį tomą redagavo Dr. J. Girmius.

Šiame tome labai daug lie tuviškųjų, lietuvių ir Lietuvą liečiančių, žodžių aptarta, daug Lietuvos vietovių ir žmo nių aprašyta, daug medžiagos iš Lietuvos istorijos, geografi jos, daugybė iliustracijų ir kt.

Akademinis, mokslus bai gęs, lietuvių jaunimas turėtų ypač susidomėti Enciklopedi ja. L. Enciklopediją dar gali ma užsiprenumeruoti. Nauji prumeratoriai gauna lengva ty — Enciklopediją gali gauti išsimokėtinai. „Nepriklausos Lietuvos“ redakcija vi siams mielai patarpininkaus. Rašykite: 7722 George Stre et, LaSalle, P. Q., Kanada.

TAUTOSAKININKŲ SUVAZIAVIME,

kurį globojo UNESCO, daly vavo 300 folklorininkų, per skaičiusi 40 pranešimų. Įdo mu, kad liaudies dainų anali zė parodžiusi, jog bulgarų, ju goslavų ir albanų liaudies dai nos primenančios lietuvių su tartinės dainos ir osetinų, gru zinų ir kabardinų chorines dai nas. Tarptautinės muzikos ta rybos, įsteigtos UNESCO, centras yra Londone.

LIETUVAITĖ — ASISTEN TĖ MUENCHENO UNIVERSITETE

Dr. Dainė Augustaitytė nuo š. m. balandžio mėn. paskirta vyr. asistentu slavų - baltų fi lologijos katedrai Muencheno universitete. Dr. D. Augustai tytė Muencheno universitete yra gavusi daktaro laipsnį už darbą apie lietuvių kalbos fo netiką. E.

PRODUKTINGIAUSIO RAŠYTOJO SUKAKTUVĖS

Prieš 400 metų Madride gi mė vienas produktingiausių pasaulyje rašytojų — Lope Fe licksas de Vega Karpio, litera tūroje žinomas kaip Lope de Vega. Tai buvo poetas, roma nistas, dramaturgas, novelis tas ir teatralas.

Lope de Vega kūryba for mavosi renesanso laikų dvasio je. Rašyti jis pradėjo visiškai jaunas, rašė daug ir greit. Li teratūrinis jo palikimas didži u lis: vien tiktai komedijų jis pa rašė 1,800 ir 400 religinių pje sių, daug poemų, 3,000 sone tų, be to daugybę pastoralų, romansų, elegijų, nuotykių ro manų ir tt. Jis laikomas ispa nių teatro kūrėju. Daugelis jo veikalų panaudoti kino fil mams. Ir po 400 metų Lope de Vega gyvas.

PROF. Z. IVINSKIS BONNOS UNIVERSITETE

Atvykęs iš Romos, žinomas istorikas prof. Zenonas Ivins kis nuo š. m. gegužės mėn. pradžios dėsto, svečio profeso rias teisėms, Lietuvos istori jos kursą Bonnos universiteto filosofijos fakultete. E.

PLB KULTŪRINĖ PREMIJA

Pirmoji Pasaulio Lietuvių Bendruomenės kultūrinė pre mija skiriama šiemis (1963) metams pasibaigus. Žemiau skelbiamos PLB Kultūros Ta rybos priimtos ir PLB Valdy bos patvirtintos premijos tai syklės.

1. Laisvojo pasaulio lietu vių kultūriniam darbui skatin ti ir remti Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Valdyba ski ria metinę 2000 dolerių premi ją už literatūros, dailės ir mu zikos kūrinius bei lituanistikos mokslo darbus.

Nukelta į 5-tą psl.

Balys Rukša

Gegužės 11 dieną Montrea lyje Lietuvių Akademinis sam būris Aušros Vartų salėje su ruošė įdomų literatūros - dai nos vakarą, skirtą Vinco Krė vės literatūrinei premijai su telkti lėšų. Vakaras buvo įdo mus, bet dėl mažo publikos at silankymo davė nuostolių.

Tame vakare Akademinio vo svečias iš Toronto, poetas Balys Rukša, kurio eilėraščius čia spausdiname.

NL red.

GYVENIMAS

Yra gyvenimas taip panašus į skambią dainą. Ir toks gyvenimas tik su jaunais ateina. Ir iš jaunų geismų, jėgos ir kraujo Kasdien, kasnakt tiek daug nebūto, naujo. Nenustatyt tokiam gyvenimui kainos, Kai negali atskirt tikrovės nuo dainos. Yra gyvenimas taip panašus į sraigės, Kai kraujas perdega ir geimas baigias. Tai ne gyvenimas, tai tik, anot poeto, Laikas pavalygt ir pasikalbėti. Ir valgo, kalbasi belyčiai angelai Ir skamba peiliai, lėkštes ir stiklai.

FASIKALBĖJIMAS

Už lango spalio vakaras. Jei būtum čia, galėtum Klausyt, kaip daužo namo langines lietus. O jei tu būtum čia, už lango vaikštant lietui, Su savo nerimu, bičiuli senas ir status. Juk mudu gurtumėm. Būtu ir scotch ir soda, O cigarečių dūmuose ir jausmas ir šneka. Ir tu sakytum man, kad velniškai pabodo Šios svetimos šalies ir duona ir druska. Dabar tiktai laišku, iš tolmo taip miesto, Į mano pilką kambarėlį ateini, Tiktai laiškų gali prie stalo atsisėsti Ir pasiskyst, kad neprottingai gyveni. Bičiuli mielas, duona žmogaus tikrai neklausia Ar valgo ją jos žemėj gimę ir savi, Jei mes, žiūrėk, tikrų kriū kriū tikriausia Tėvynę radom svetimam pilnam lovy.

PAPRASTA DETALĖ

Kažin kas beldžias į duris ir sunkią rankeną pakrato. O aš žinau — ne moteris, ne galimybė ir sėkmė. Šitie prajovai beldėsi kadais prieš daugel metų, Kai aš ieškojau darbo ir nebuvau namie. Greičiausia ten koks pūgirtis kaimynas Ateina savo sielą išlukštent Ir seilėtis apsikabinęs, Kad jam sunku gyvent.

TREJOS DEVMERIOS

VEDA DR. GUMBAS

NEIŠVERČIAMAS ZODIS

Kviestinių pietų metu Ber nardas Šou sėdėjo greta turtin go tekstilės fabrikanto žmo nos.

— Mielas misterį Šou, — su žavinga šypsena kreipėsi ši da ma į didįjį rašytoją, — ar neži note jūs geros priemonės nuo nutukimo?

Šou atidžiai pažūrėjo į kai mynę ir su nuduotu rimtumu, mįslingai paglostęs barzdą, iš tarė:

— Aš žinau vieną priemo nę, bet niekaip negaliu sugal voti, kaip išversti jums šį žodį —juk „darbas“ jums nesupra ntamas žodis.

— Dženi, kiek kartų aš sa kiau tau, kad tu nesikištum, kai suaugę žmonės kalba, o palauktum, kol jie nustos.

— Aš taip ir stengiausi, ma ma, bet jie niekada nenustoja kalbėti.

Profesorius: Pasakykite man, ką žinote apie didįjį ang lų rašytoją Džoną Miltoną?

Studentas: Jis vedė ir para šė „Prarastąjį rojų“, o kai žmona mirė, jis parašė „At gautąjį rojų“.

— Tėte, ar atsimeni tą isto riją, kurią man pasakojai, kaip tave išmetė iš koledžio?

— Taip

— Aš ką tik pagalvoju: kaip keista, kad istorija karto jasi.

Dabar mes įsitikiname, kad x = 0.

Studentas: Vaje, vaje, ši tiek darbo dėl niekor

čia aš turiu tris tėvus nuo pir mos mamos ir keturias ma mas nuo pirmo tėvo.

KAM NAUDA IŠ ELEKTROS

Vienas Anglijos valstybės veikėjas kartą paklausė M. Faradėjų:

— Kaip jūs galvojate, ar bus galima iš elektros turėti kokios naudos?

— O kaipgi, — atsakė didy sis fizikas, — po kelerių metų jūs elektrą apkrausite mokes čiais.

Hollywoode šnekasi du jau nuoliai:

— Aš turiu dvi seseris ir du brolius. Kiek tu turi?

— Aš neturiu nė vieno, ta

— Aš pastebėjau, kad, kal bėdamas su įvairiais žmonė mis, jūs kelis dartus pakeitėte pagautos žuvies dydį!

— Taip, aš niekad nesakau žmogui daugiau, negu jis, ma no manymu, galėtų patikėti.

— Ar jūsų žmona ekono miška?

— Kartais. Ji, pavyzdžiui, tepastatė 26 žvakutes ant sa vo keturiasdešimties metų su kaktuvių torto.

— Mano vyras pasiėmė iš taupyklos visus pinigus, ku riuos sutauptė vaikas.

— Nejaugi, brangioji?

— taip, ir būtent tada, kai jau buvo beveik pakankamai sutaupyta naujai kepuraitėi, kurios aš taip troškau.

Jaunas vyras: Mėsa ir pupe lės dar neišvirę.

Jauna žmona: Aš padariau viską taip, kaip buvo parašy ta valgių gaminimo knygoje, bet ten receptas nurodytas ke turiams, o mūsų tik du, tai aš viską sumazinau per pusę ir viriau taip pat per pus trum piau.

M. ŠALČIŪNAS

Rieda gyvenimo ratai

12.

SCENA 31

Kurmienė ir Karklienė.

KURMIENĖ: Viskas gerai išėjo. Skubam tvarkytis, tuojau Antanas su Jonu ateis; nuduokim, kad nieko nežinome, pažiūrėsi me, ką abu sakys.

KARKLIENĖ: Kažin ar gerai. Paskui gali Antanas su Jonu užpykti.

KURMIENĖ: Ar Jono nepažįsti, o Antanas toks pats, jeigu abu sutinka ir draugauja. KARKLIENĖ: Kaip tu sakysi, taip bus ge rai. Aš vis dar negaliu atsigauti po tų visu įvykių. Galva tikrai ūčia. Tu, Aldona, tvar kyk visą reikalą, o aš tau padėsiu. Pati ne žinau, kaip aš tau atsilyginsiu už visą tavo rūpestį ir vargą.

KURMIENĖ: Lai Dievas tau padeda, tu tiek daug iškentėjai. Neuzilgo pasibaigs visi vargai. Tik jau į kūmas, tai aš. Jau neban dyk ką nors prašyti.

KARKLIENĖ: Kažin ar užmegsim ką nors. Per vėlu jau.

KURMIENĖ: Aš žinau tave, o kai dėl Anta no, tai kalbos nėra. Atmink mano žodžius, be vaikų nusibos.

KARKLIENĖ: Bet kad Laima jau pana, lyg gėda prasidėti su vaikais.

KURMIENĖ: Nesirūpink su Laima. Pama tysi, jai viskas patiks ir Antanas ir jūsų vai kai. Be to, turtas gyvenime daug reiškia. Tu pati žinai, kad Antanas nėra toks šykš tus, kaip žmonės kalba, o kad taupo, tai ge rai daro. Jam jau nesvarbu joks nedarbas, jis ir be darbo gali gyventi, tiek turto turė damas.

KARKLIENĖ: Aš vis dar netikiu, lyg bijau. Čia žmonės visaip gyvena, kažin mes su Antanu ar sutiksime, gal nesugyvensime. (jeina Jonas ir Antanas).

SCENA 32.

Kurmis, Kurmieniė, Karklienė ir Dičkis.

KURMIS: Dar neapsivėdė, o jau visas gyve nimas suplanuotas. Jeigu po vestuvių taip planuosite, tikrai būtų gražūs gyvenimas, gaila po vestuvių viską pamiršite.

KURMIENĖ: Čia dabar į ką panašu, nei pa sibeldė, nei ką. Sulindok kaip kurmiai.

KURMIS: Aš kaip Kurmis, lėndu visur nepa sibaladojės, o kai dėl Antano, tai aš jam duris atidariau.

KURMIENĖ: Nereikia tos tavo šnekos. An irgi įlėndu kartais kur nors, kaip pikta dva sia, visai nepastebėta. Kam čia ant vyrų bartis. Sėsk, Jonai. Eikš arčiau Antanai, ko stovi prie durų. Ar jau vėl išbėgti nori?

DIČKIS: Paimk va pakietus, nežinau, kur dėti.

KARKLIENĖ: (Imdama)ž Tai kam tas vis

kas, Antanai, negi aš valgyti ko neturiu. Tiktai bereikalingos išliados.

KURMIENĖ: Kas gi sako, kad tu valgyti ne turi. Žmogus ateina, tai turi ką nors atneš ti būsimajai žmonelei. Argi taip jau ateis tuščiomis rankomis. Duok man palta, An tanai. Traukis prie stalo. Sėsk.

KARKLIENĖ: Kas tau Jonai. Rodos sveti mas. Sėsk, prašyk Antaną.

KURMIS: Aš pats nežinau, kaip čia dabar viskas. Antanai, gal nurysime po gurkšnį, kalba bus geresnė. Dabar nežinau nei kaip pradėti. (Stato bonką ant stalo).

KURMIENĖ: Nereikia tos tavo šnokos. An tanas ir Stasė nebe vaikai, žino ką jie daro ir kas jų laukia. Ką čia tu dar prišnekėsi.

DIČKIS: Niekas nežino, kas jo laukia, kas rytoj bus, bet kol dar žmogus gyveni, vis kombinuoji ką nors...

KURMIS: jau seniai reikėjo, juk septyneri metai, kaip Karklienė akis bado, eidama į miestą pagal tavo namą. Kad taip man, būčiau seniai išitraukęs per vartus. Tavo ir kantrybė, Antanai.

DIČKIS: Nepradėk dailinti, aš gerai žinau kiek pohia Karklienė metų čia gyvena. Bet... viskam yra laikas.

KURMIENĖ: Tikra teisybė, ponas Dičkis; kas laukia, niekuomet nepavėluoja. Neklau syk ką mano Jonas sako.

KARKLIENĖ: Jie pažįsta labai gerai vienas kitą. Aš jau kartais nesuprantu, ar jie gin čijas, ar tik pokštus krečia. Bet kai reika las yra — susitvarko. Na, matai, Aldona, laktoste apie vyrus kaip vištos, o užkasti nieko nėra. Atsiprašu minutėlei, bėgu į virtuvę.

KURMIENĖ: Tai ir aš padėsiu. Abiems bus greičiau. (Abi išeina).

SCENA 33.

Kurmis ir Dičkis.

DIČKIS: Aš prašau tavęs viską sutvarkyti. Tu geriau pažįsti žmones, kunigus; žinai mane, aš visą laiką buvau užsidaręs nuo vis ko. Tu mane išjudinai, tu pabaik viską. Juk anksčiau kalbėjome.

KURMIS: Tai reiškia — niekas nepasikeitė, taip kaip sutarta: svečiai, vieta, muzika, lai kas. Bus viskas, Antanai, tvarkoje.

DIČKIS: Jeigu susnėkėjome, taip ir turi būti, negi piemenys. O dėl pinigų, kelios dešim tys į vieną pusę ar į kitą, aš su tuo nesiskai tai. Neklausyk, ką žmonės kalba.

KURMIS: Aš tave geriau pažįstu, kaip visi kiti. Man kartais atrodo, kad per daug pi nivyus mėtai.

DIČKIS: Su geriais žmonėmis ir geram reika lui man negaila. Gana privargau, prisidir bau ir taupiau, kai jaunas buvau. Dabar kas man, galiu ir be reikalo kartais dešimkę pramušti; į grabą nenusinešiu.

KURMIS: Aš ne tai turėju galvoje, juk ži nai kas yra, sakau gal Laimos pabijojai.

DIČKIS: Visai ne. Aš jaučiau, kad taip bus. Tokiuose metuose su tokiais vaikais visuo met taip būna, kai tėvas su motina vedasi, bet kai išsiaiškini, reikalas visai kitaip atro do. Aš tam buvau pasirėngęs ir Stasei sa kiau, kad nieko apie tai nepasakotų Lai mai. Gerai viskas išėjo, ko gero būtų pa bėgus.

KURMIS: Mūsų laimė, kad jos abi su Vida draugauja, galėjo visai kitais keliais nueiti.

DIČKIS: Tą aš visą laiką kalėjau, dovanas pir kau, kad tik su Vida kartu. Bet negaila nie ko, viskas gerai išėjo. Blogai užaugti be tėvo, aš dešimtus ėjau, kai mano tėvą už mušė aukšto kasyklose. Aš Laimą labai ge rai suprantu.

KURMIS: Su tokia jau ne bėda, tuojau ište kės, dar visas gyvenimas prieš akis.

DIČKIS: Ištekės, vistiek aš jos patėvis, tuo met taip pat padėsiu. Jauniems sunku įsi kurti, ypač kai maži vaikai. (Jeina Stasė su Aldona. Atneša užkandą).

SCENA 34.

Kurmis, Dičkis, Kurmieniė ir Karklienė.

KURMIENĖ. Dar vestuvių nebuvo, jau apie vaikus kalba, mat kas vyrams galvoje.

KURMIS: Kas čia dabar bus, ar visą kuopą kareivių valgydinsite. Tai Karklienės vai singumas.

KARKLIENĖ: Kiek čia to visko, reikia ką nors vyrams užkąsti.

DIČKIS: Nėra ko gailėti to valgio. Maistą taupydamas Kanadoje, greičiau kojas už versį.

KARKLIENĖ: Tikra teisybė, Antanai, ant maisto vis kaip nors uždirbsime. Kiek čia mums reikės trims žmonėms.

DIČKIS: Palik tą viską man tvarkyti, užteks tau darbo namie; dėl Laimos, pirma turi highschoole baigti.

KURMIS: Tai vyrą gauni, Karklien, neberei kės verkšlenti dėl rytdienos, viskas bus tvar koje. O tu, Antanai, turėsi šeimnininkę, ki tos tokios visoje apylinkėje nėra.

KARKLIENĖ: Kam čia, Jonai, garbini ma ne. Kokia šeimnininkė, jeigu valgyti nemo kėtų gaminti, gėda tikrai būtų.

KURMIENĖ: Nežinai vyrų, jie kaip maži vaikai, svetimas pyragas visuomet skanes nis.

KURMIS: Kas teisybė, tai visi žinome. Ge gužinės, šokiai, vestuvės, visur Karklienė pirmoji šeimnininkė. Žiūrėk kitos išsitaissė, išsipaisė, tik apie vyrus sukas, o Stasė, kaip saulė už bufeto šviečia. Tai žmoną turėsi, Antanai. Jau daug kas tau pavydi, tai laiku apsisukai.

KURMIENĖ: Stasės niekas nebūtų pavilio jęs, ji nuo pat pradžios Antanui skirta. Toks vyras, prie pinigų, jam konkurentų šioje apylinkėje nėra.

DIČKIS: Kas buvo, praėjo, jeigu taip pasi darė, tai gali Stase pradėti pakuoti savo

turtą. Aš kurią dieną atvažiuosiu su sunk vežimiu ir parvešiu viską.

KARKLIENĖ: Su sunkvežimiu... (lyg tai nusišluosto ašarą) porą lagaminų abi su Lai ma nusinešime, kam tas sunkvežimis.

KURMIENĖ: Nebūk tokia kukli, o kaip su šaldytuvu, skalbiama mašina, baldais...

KURMIS: Neskaičiuok Karklienės turto, vi si žinome, ką ji turi. Mes su Antanu sutvar kysime.

KARKLIENĖ: Nėra kas tvarkyti, seni kaval kai, dar subirės bevežant.

KURMIENĖ: Tai mano Stasė į naują gyve nimą rengias, vėl lagaminus pakuoja.

KURMIS: Dabar tai kas kita, malonu į tokį gyvenimą, į tokius namus kaip Antano. Na, tai pakelkime už tą naują gyvenimą, už tą naują laimę?.. (Visi geria. Įbėga Laima, Vida ir Jonukas).

SCENA 35.

Kurmis, Kurmieniė, Dičkis, Karklienė, Laima, Vida ir Jonukas.

LAIMA: (Bėga prie motinos ir ją bučiuoja, paskui bučiuoja Antanui į žandą). Atleisk man, mama, Antanai. Aš jums linkiu daug laimės. Dėkui p. Kurmi, jūs visą reikalą sutvarkėte, aš jūsų niekadus nepamiršiu.

DIČKIS: Pamiršk viską, kas buvo. Baigsi highschoole, galėsi toliau mokytis, jeigu no rėsi, aš tam reikalui pinigų negailėsiu.

VIDA: Matai, Laima. Dabar bus daug ge riau; toks namas, televizija, nauja mašina. Tai tu laiminga.

JONUKAS: Hi dolls... Apie mašiną jau ne svajokit, niekas jums neduos naujos maši nos daužyti.

VIDA: Nebūk smart, mes su Laima greičiau ta mašina važiuosime, negu tu galvoji.

DIČKIS: Nesibarkit dabar, mašina tam yra, kad važiuotų, visiems vietos užteks.

JONUKAS: (Į seserį). Ką tu žinai „spageti“, aš su Antanu seniai važiuoju ta mašina. Aš laiškus veždavau p. Karklienei. Tu nie ko nežinai. (Visi juokiasi).

KURMIENĖ: Ar tu nenutiksi, seni. Tėvai, kodėl nieko nesakai.

DIČKIS: Kas gi kalbės, jeigu piršlys tylės. Jis teisybę sako. (Duoda Jonukui \$10.00).

Še, Jonuk, už geras piršlybas.

JONUKAS: Vistiek nevertu mano vargas, tai kur laimė.

LAIMA: Visiems mums laimė. Ponai Kur miai, mama, Antanai ir tu Vida?... Išge riam už laimę.

KURMIS: Už ponų Dičkų laimę...

DIČKIS: Už mūsų visų laimę...

JONUKAS: Ir už mano laimę...

LAIMA: Tvarkoje, Jonuk. Ilgiausių metų... (Visi dainuoja).

Uždanga. Pabaiga.

M. Šalčiūnas.

MOKSLAS IR TECHNIKA

MIKROSKOPAS, KURIUO MATOMI ATSKIRI ATOMAI

Kolumbijos universitetas pagamino pirmą komercinį ionų mikroskopą, kuris gali tie sioginiai padidinti virš 2 milijonų kartų, o tas vaizdas dar gali būti padidintas 10 kartų optiniu būdu. Šis ionų mikroskopas padidina nuo 5 iki 10 kartų daugiau už elektroninį mikroskopą.

Ionų mikroskopas buvo išrastas Pensilvanijos Valstybinio universiteto prof. E. W. Muller. Kolumbijos u-to prof. Machlin tvirtinimu ionų mikroskopas yra pirmas, kuris duoda aiškų vaizdą atskirų atomų ir jų grupavimų. Dėlei savotiškų principų, kuriais paromas mikroskopo veikimas, jis kol kas yra apribotas duoti tik padidintą metalo taškų vaizdą. Ionų mikroskopas yra pajėgus išskirti nuotolius mažesnius už vieną angstromą (angstromas lygus 10⁻⁹ cm) arba 0,000000004 colio. Elektroninis mikroskopas pagygia išskirti tik 5-10 angstromų. Dauguma atomų turi skersmenį mažesnę už 3 angstromus ir todėl niekad nebuvo elektroninio mikroskopo išskirti.

Elektroninis mikroskopas siunčia elektronų spindulį per tiriamą objektą. Tie elektroniškai praeina po to per elektro magnetinius lęšius, kuom pa siekiamas padidinimas. Gi ionų mikroskopas veikia ionų zuodamas, arba, kitaip sakant, atplėsdamas elektronus nuo helio atomų, kurie prikimba prie kai kurių metalų. Tie metalai turi turėti didesnį ionų paviršiaus potencialą už helį, kaip tungstenas, platina, ir dis, molibdenas. Kiti metalai gali būti naudojami pakeičiant helį kitomis retomis dujomis.

Helio ionai pagreitunami elektroniniame lauke ir nukreipiami į fluorescentinį ekraną, išsiskleidžiant, tai yra padengiant ekraną milžiniškai didesniu plotu negu metalo taškas, iš kurio jie išlekia. Metalu taško atšaldymui vartojamas skytas azotas.

Ionų mikroskopas sudarytas iš tuštumos palaikymo siurblio, vamzdžio su skystu azotu, fluorescentinio ekrano, metalinio kuglio, kuriame uždarytas tiriamas metalo taškas, kameros ir 25,000 voltų šaltinio.

ATOMINĖ ENERGIJA PIGESNĖ UŽ ŠILUMINĖ

150 megavatų Yankee atominė jėgainė pasiekė reikiamą rekordą kuro ir gamybos išlaidų atžvilgiu, priartėdama prie šiluminių jėgainių. Yankee jėgainė jau gamina elektros energiją pigiau už kai kurias jėgaines Naujosios Anglijos rajone. Gamybos bendros išlaidos atominėje jėgainėje prieš pirmo atominio kuro užtaisą buvo žemiau .95 cento už kWh, tuo tarpu Naujosios Anglijos šiluminė jėgainė elektros gamybos išlaidos laiki kosi tarp 0.8 ir 1 cento už kWh, su vidurkiu .92 cento.

Pirmas atominio kuro užtaisas išsieikvojo liepos 1 d. Atominio kuro kaina siekė .28 cento už kWh, o šiluminė — .42 c.

Projektuojant jėgainę, jos galimumas buvo nustatytas 110 megavatų. Kai jėgainė buvo pastatyta, jos galimumas buvo pakeltas iki 136, o vėliau, po trumpo veikimo AEC bendrovė leido pakelti galimumą iki 150 megavatų. Dabar jėgainės vadovybė prašo pakelti galimumą iki 170 MW.

Jėgainės įrengimo kaina buvo 23% žemesnė už numatytą. Jėgainė pradėjo veikti 1960 m. lapkričio 10 d., o liepos 1 d. 1961 m. pradėjo komercinę gamybą. Energija parduodama dešimčiai elektros bendrovių, kurioms priklauso jėgainė ir kurios daliai nasi energija proporcingai įdėtam statybos kapitalui. V. P.

METEOROLOGŲ IR KLIMATOLOGŲ KONFERENCIJA

vyko Vilniuje balandžio 17—19 dd. Jos tikslas buvo apsprasti galimybes, būdus, klimato sąlygoms keisti, tikslingai panaudoti gamtos išteklius. Konferencijoje dalyvavo svečiai iš Latvijos, Estijos. Konferenciją atidarė Lietuvos hidrometeorologijos tarnybos viršininkas A. Bagdonas pažymėjo, kad nagrinėjamos Baltijos klimato ypatybės, sudaromas klimato atlasas, be to, vystomas darbas branduolinės meteorologijos srityje.

KULTŪRINĖ KRONIKA...

Atkelta iš 4-ro psl.

2. Premijos gali būti skiriamos už spausdintus ir rankraštinius darbus. Nespausdintų darbų rankraščiai turi būti atsiųsti PLB Kultūros Tarybos Pirmininkui (Dr. Jonui Puziui, 1311 W. Wyoming Ave., Philadelphia 40, Pa.) ligi gruodžio 31 dienos. Premijuo tinas dailės kūrinyms parenkamas tų metų apžvalginėje lietuvių dailininkų parodoje.

3. PLB Kultūros Taryba su daro specialistų komisijas premijuotiniams darbams atrinkti ir juries komisija dailės kūriniams apžvalginėje parodoje įvertinti. Komisijų nariais gali būti ir PLB Kultūros Tarybos nariai. Komisijos pačios išsirenka pirminikus.

4. Komisijoms atrinkus atskirų sričių premijuotinius darbus, PLB Kultūros Taryba, posėdyje sprendžiamuoju balsu dalyvaujant ir komisijų pirmininkams ar juos pavaiduojantiems komisijų nariams, nutaria, kurios srities darbai skiriami tų metų PLB premijai.

5. Premija gali būti skiriama už literatūrą ir muzikos kūrinius ar liuanistikos mokslo darbą, spausdintą po pastutiniosios PLB kultūrinės premijos, skirtos atitinkamos srities darbui.

Rankraščiai gali būti premijuoti, jei dar nebuvę svarstyti komisijai, skiriant pastutinį PLB kultūrinę premiją už atitinkamos srities darbą.

6. Metinė PLB kultūrinė premija gali ir sekančiais metais atitekti tos pačios srities darbui.

7. Komisijose, taip pat galutiniame PLB Kultūros Tarybos posėdyje, kuriame paskiriama metinė PLB kultūrinė premija, negali dalyvauti asmenys, kurių darbai svarstomi premijai gauti.

8. Jei taikant šias PLB kultūrinės premijos taisykles iškilų kokių neaiškumų, juos sprendžia PLB Kultūros Taryba.

PLB Kultūros Taryba. ORIGINALIAI LIETUVIO SUPROJEKTUOTAS PAMINKLAS

Coomoje buvo atidengtas

paminklas muzėjus, kurį su projektavo ten dirbęs lietuvių architektas inž. Andrius Rimka, o patį paminklą pastatė vietos Lion Club. 1958 m. netikėtai buvo užtiktos Cooma apylinkėje liekanos „South ern Cloud“ lėktuvo, kuris 1931 m. kovo 21 d. išskrido iš Sydney į Melbourne. Su juo drauge žuvo aštuoni žmonės. Anuo metu žuvusio lėktuvo nebuvo manoma surasti. Šiems žuvusiems pionieriams ir buvo sugalvota pastatyti paminklą. Ten dirbęs lietuvių architektas Andrius Rimka su manytam paminklui paruošė keletą projektų. Pasirinktas ir pastatytas originalus. Paminklo stogą sudaro lėktuvo sparnų imitacija, o apačiai sudaro mažas muzėjus, kuriame sudėtos suduzusio lėktuvo liekanos. Pats architektas A. Rimka dirba Snowy Mountains Authority's štabe projektuotoju. Šalia savo tiesioginio darbo jis yra paruošęs visą eilę projektų bažnyčioms.

LIETUVIAI DAILININKAI AUSTRALIJOJE

Australijoje išleistoje knygoje „Contemporary Drawing“ reprodukuoti dviejų lietuvių dailininkų piešiniai: E. Kubbos „Dark Declaration“ ir H. Šalkausko „Messenger Arriving“. Kitame leidinyje „Sculpture“ — paskelbti lietuvių V. Jomanto ir T. Zikaro darbai. Australijos gausiai iliustruoto, kas 3 mėn. pasirodantio literatūros žurnalo „Meanjin Quaterly“ kaip kuriuos numerius pavesta ilius truoti lietuviams dailininkams H. Šalkauskui ir E. Kubbai. 1964 m. kovo mėn. Sydneyje yra rengiama trečioji dailės Henrika Šalkausko darbų paroda.

MADRIDO LIETUVIŲ K. PROGRAMOS — 31 M. BANGA

Iš tautinio Ispanijos radijo, Madride, transliuojamas programos lietuvių kalba nuo gegužės mėn. pradžios, su pakartojimais, siunčiamos 31 meto trumpąja banga. Pagrindinė programa transliuojama 21,35 iki 21,55 val. Lietuvos laiku (19,35 — 19,55 vid. Euro ropos laiku, o pakartojimai perduodami 8,25 val. (6,25 ir 17,40 val. (15,40 vid. Euro pos laiku). E.

SHELL SERVICE STATION
 SAV. SAM PUKTERIS
 5415 BALANGER, ROSEMOUNT.
 (ties 44 Ave.)
 Tel. 721-3146
 Reguluojami: motorai, taisomi: stabdžiai, sankabos ir kt.
 Amerikoniški ir europietiški automobiliai.

SIUNTINIAI LIETUVON
 per
Kaufman's Woollens & Textiles
 3997 St. Lawrence Blw. Montreal, P. Q. Tel. VI 2-5319
 Iš čia pasiūsite siuntinius savo artimiesiems garantuotai skubiausiai ir
urmo kainomis
 (30—40% žemiau rinkos kainų)
 IMPORTUOJAME IŠ ANGLIJOS geriausias angliškas vilnonės medžiagas vyriškiems ir moteriškiems kostumams ir suknelėms.
 Turime didžiulį pasirinkimą viln., kašmiro ir šilk. skarelų. Ateikite ir išsitikinsite, kad čia perkant sutaupysite.
 PRIMAME UŽSAKYMUS vyriškiems ir moteriškiems kostumams ir paltams.
CH. KAUFMANAS
 Buv. Lietuvos pilietis — Audinių fabriko Litex Kaune vedėjas, kalbąs laisvai lietuviškai.

Sunoco Service Station
 SAV. L. RUGIENIUS
 2750 Ontario ST. E.,
 (ties Hogan Str.)
 TEL. LA 2-2372.
ILGAMETĖ PATIRTIS

Dr. Roman Pniewski
 Daugiametė praktika didelėse ligoninėse ir klinikose. Vidaus ligų, akušerijos ir venerinių ligų specialistas.
 3537 PARK Ave, Montreal. Tel. VI 5-7623.
 Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų.

FILMO MENAS

FIVE MILES TO MIDNIGHT

Taip jau lyg buvo ir laukta, kad Sophia Loren, laimėjusi pereinų metų geriausiai artistei skirtą Oscar premiją už vaidybą filme „Two Women“, vėl turėtų rimčiau pasirodyti ir kitame filme. Sėkmingai atlikusi savo vaidmenį ir kitoje dramatinėje rolėje, tuo gal labiau sustiprintų pažiūras tų šalininkų ir gerbėjų, kurie tvirtina, kad ne visos S. Loren vertės būtų matuojamos centimetrais ir coliais.

Naujame filme „Five Miles to Midnight“ iš tikrųjų S. Loren pasirodo puikiai ir įtikinamai, stipriau negu bet kokiam ankstyvesniame filme. Čia jai tenka vaidinti jauną neapolę, ištėkėjusią tuoj po karo už amerikiečio kario (Anthony Perkins). Begyvenant Paryžiuje, tarp judviejų pasireiškia vis daugiau charakterių skirtumų ir šeimos nesupratimų. Žmonoje vis labiau bręsta mintis atsiskirti nuo savo nesubrendusio vyro ir, jam tarnybos reikalais išskridus iš Paryžiaus į Casablanca, ji jau galutinai nutaria skirtis. Nemažai ją nustebina ir sukrečia žinia, kad lėktuvas su jos vyru ir visais kitais keleiviais žuvo nelaimėje. Dar labiau jai tenka nustebti, kai po gedulingų pamaldų grįžęs namo, slapta grįžta jos vyras. Jis pasižada visiškai pranykti iš jos gyvenimo, jei ji išims jam iš apdraudų bendrovės 120 tūkstančių dolerių. Mat, prieš išskrida mas, jis tokia suma apsidraudęs. Kiek suabejojusi, žmona pagaliau sutinka ir balliai pristo stato apdraudus bendrovėn. Po eilės įtampą keliančių situacijų, filmas baigiamas nelaukta atomazga. Tad geriau jos ir neatidengti.

Suaugusieji galės pasigrozėti ti rimta Sophia Loren vaidyba ir Paryžiaus vaizdais, per duodamais nespaltvuota fotografija.

THE RELUCTANT SAINT

17-tame šimtmetį Italijoje gyveno toks Giuseppe, niekam tikęs berniukas, nesugebėjęs baigti jokios mokyklos, nuolat daužęs motinos indus, jokiai darbei nepritaps ir visų pašaipų bei pokštų objektu tebuvęs. Bet jis turėjo labai šviesią sielą, nekaltą šypseną, visada giedraus veido, nekerštingas, nepiktas, pasivekęs Dievo valiai ir kantriai visus skaumus bei pašaipus nukentėjęs. Tas berniukas po šim-

to metų buvo paskelbtas šven tuoju. Tai vieno italo kunigo, pranciskono vienuolio, kilusio iš mažos Cupertino apylinkės, tikra gyvenimo istorija. Pagrindinę rolę vaidina sparčiai kyląs vokiškos kilmės artistas Maximilian Schell. Filmas labai geras vaikams ir suaugusiems.

TWO FOR THE SEESAW

Tai iš Broadway paimta komedija, vaizduojanti dviejų vienišų išsiskyrusių meilę, jų problemas, jų stiprių jausmų ir pareigos prisiminimo konfliktą. Filmo forma komiška, bet gilumoje dalykas dramatiškas ir beveik tragiškas. Robert Mitchum ir ypač nuoširdios Shirley MacLaine vaidyba sukuria šiltos tų dviejų žmonių draugystės ir gražios jų meilės iliuzijas, bet visą laiką jaučiama jų viduje bedugnė, jų dirbtinio ryšio beprasmiškumas, jų blaškymasis, po kojomis pagrindo nesuradimas. Vyras kankinasi dėl paliktos žmonos; ji kankinasi, pavydėdama šiltų vyro jausmų žmonai ir bijodama, kad jis nesugrįžtų ir praeitį. Ko jį bijo, tai ir įvyksta: jis apsi sprendžia pagaliau grįžti ir buvusį šeimos židini nes „dvylikos metų bendro gyvenimo praeities negalima taip lengvai išbraukti iš sąmonės ir iš širdies“. Nors jie išsiskirdami kartoja meilės žodį, bet realybėje jų gražina atgal, kur yra meilė ir pareiga. Subrendusieji žmonės šią ekrano komediją — dramą verta pamatyti.

LIETUVIŲ PARASYTI, FILMUOTI,

pašyti filmai išnuomojami įvairioms lietuviškoms organizacijoms labai patogiomis sąlygomis. Filmai mažiesiems, kaip „Algis Trakys ir taksisukas Šleivys“. Filmas apie Vasario 16 gimnaziją Vokietijoje. Kultūrinis filmas apie lietuvių meno veteraną dail. profesorių ad. Varną. Istorinis filmas „Lietuva — Europos nugalėtoja“, palydima Br. Jo nušo puikiais maršais, kitokia muzika. Kitoki garsiniai filmai, 16 mm, galimi rodyti kambariuose ar salėse.

Jie pagaminti skirtingose J. A. V-ųjų vietose gyvenančių lietuvių, bendrai sutarusių dėl lietuviškų filmų. Tų filmų studijų adresai skelbti atskirai. Jei juos pamiršote, galite kreiptis į Algirdą Gustaitį, 1419½ N. Malman Ave., Los Angeles 26, Calif. Jis laiškus pakreips reikalinga linkme.

● Dailiųjų Menų Klube, Los Angeles, dail. J. Pautienius įdomiai kalbėjo apie paskutinio pusšimčio lietuviško meno raidą. Susirinkimas įvyko gegužės 5 d. Pirmininkavo D. Mitkienė. Metraštininku išrinktas Alg. Gustaitis. Ateinančio laikotarpio DMK pirmininkas bus Bern. Brazdžionis.

M. MAČIUKAS

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ SIUVĖJAS

AUKŠTOS KOKYBĖS RANKŲ DARBAS ANGLIŠKOS IR ITALIŠKOS MEDŽIAGOS
 Kostiumų kainos (su vienu kelnėm) \$65, \$75, \$85 ir \$95.
 Atskiros kelnės nuo \$15 iki \$25.
 79 ir 81 St. Zotique St. E.
 Tel. CR 7-0051. MONTREAL.

Baltica Investment Corp.

Autorizuotas kapitalas \$ 120.000
 J. Skučas, Prez. RA 2-6152 6966—44 Ave. Rsmst.
 Superkame sklypus ir žemę Montrealyje bei apylinkėje.
 Už indėlius mokame 8% dividendą.

SIUNTINIAI

visų rūšių pačių klientų supirktų daiktų ir per Angliją ir Daniją pagal esamus pavyzdžius, visi apdrausti, per JANINĄ ADOMONIENĖ.
 Kreiptis: 1674 Couvrette St., Ville St. Laurent, Montreal, P. Q. Tel. RI 4-6940

BALTIC WOODWORK CO.

Daromas įvairios durys, langai, virtuvėms kabinai ir kiti įvairūs medžio dirbiniai.

K. KIAUŠAS ir J. ŠIAUČIULIS.
 Adresas: 547 Lafleur Str., LaSalle.
 Montreal, P. Q. Tel. DO 6-3884

ME7-6727

DE LUXE CLEANERS

Sav. P. RUTKAUSKAS
 117 — 6th Avenue, Lachine.

BELLAZZI-LAMY, INC

DO 6-6941 7682 Champlain Blvd. LaSalle.
 Įvairi medžio statybinė medžiaga. Durys, langų rėmai.
 Insuliacija, Ten-Test, Masonite, statybinis popieris.

BŪKIME SVEIKI

REUMATAS

Reumatas ilgą laiką ne tik visuomenės, bet ir medikų buvo laikoma sąnarių liga, o jo priežastys nebuvo žinomos. Tik maždaug prieš 100 metų nustatyta, kad reumatas pa kenkia visus organus ir sistemas, o labiausiai širdį.

Reumatams atsiradimo priežastys dabartiniu metu galima laikyti nustatytas (žr. „M. ir g.“ 1959 m. 7 nr. doc. A. Žiu gždos straipsnį „Reumatas“), bet jo išsivystymui dar yra kai kurių neiškaiščių. Pagrindinis reumatams atsiradimo kaltininkas yra mikroorganizmas, priklausančias A streptokokų grupei. Organizme jie dažniausiai sukelia ryklės migdolų, ryklės nosies daubų uždegimą, dauginasi sugedusiuose dantyse.

Sveikas ir atsparus organizmas kovoja su tokiu streptokokų sukeltu uždegiminiu židiniu, išvysto imunitetą, izoliuoja arba sunaikina mikroorganizmus, ir susirgimas nesivysto. Bet apie 3% šių streptokokų sukeltų anginų ar ryklės uždegimų komplikuoja reumatą. Dažniausiai taip įvyksta tada, kai organizmas pakliūva į nepalankias sąlygas, peršąla, nuvargsta, pergyvena fizines ir psichines traumas. Tuomet organizmas per daug jautriai reaguoja į pakartotinį skleidžiamus šių mikroorganizmų gyvybinę veiklą, taip pat į mikroorganizmų ir uždegiminių audinių griuvimo produktus. Pastarieji pakliūva į sveikas organizmo ląsteles, jas dezorganizuoja, vystosi savotiškas audinių uždegimas ir randėjimas. Daugiausia tokių uždegiminių židinių būna širdies raumenyje ir vožtuvuose. Juo dažniau kartojasi reumato priepuoliai, juo daugiau su randėja širdies angos ir sunkiai pralaidžia kraują. Tuo metu atsiranda širdies plaki mai, dusulys, nuovargis dirbant, o vėliau — sėdinti ir gu liniai patinimai galūnėse. Sergant reumatu, jaučiami sąnarių skausmai, bet reumato sąnarių uždegimas praeina be liekamų jų pasekmių. Reumatas linkęs nuolat kartotis.

Jauno amžiaus žmonės. Vyksta iki metų juo neserga, o nuo 1 iki 3 metų serga labai retai, nes tokio amžiaus jie dar naudojami motinos per teiktą imunitetą prieš streptokoką, kaip ir prieš daugelį kitų infekcinių susirgimų. Vyresni vaikai ir paugliai apskritai yra jautresni visiems infekciniams susirgimams ir, susidūrę su infekcija, įgyja pastovų ar laikiną imunitetą. Todėl vyresnio amžiaus žmonės jau mažiau jautrūs mikroorganizmams.

Norint nesirgti reumatu, reikia stiprinti organizmą atsparumą, grūdintis. Patartina kuo daugiau būti tyrame ore, saulėje, užsiminėti fiziniu darbu, gimnastika, sportuoti, naudoti pilnavertį vitaminingą maistą, pakankamai pailsėti.

Streptokokai perduodami kalbant, čiaudint, kosėjant, per orą, dulkes. Todėl reikia gerai vėdinti patalpas, ypač tas, kuriose dirbama keliomis pamainomis, vengti didelių susibūrimų. Įrodyta, kad turtingų žalumynų rajonų, miesto pakraščiu gyventojai žymiai rečiau serga viršutinių kvėpavimo takų katarais, anginomis ir reumatu, negu miesto centru, kur žalumynų maždaug ir delis žmonių susibūrimas. Lai ku išgydę infekcinius susirgimus ar išvengę jų, išvengsime reumato bei jo paūmėjimo.

Kiekvieną rudenį ir pavasarį, kai nepalankios oro sąlygos, sergant gripais, viršutinių kvėpavimo takų katarais, reumatu sergantiems duodami priešbakteriniai ir priešreumatiniai medikamentai 2 — 4 savaites. Tai žymiai sumažina reumato paūmėjimo pavojų. Sergantieji turi dirbti ir gyven ti sausoje šiltoje patalpoje, ne peršalti.

Reumatui gydyti naudojami įvairūs medikamentai. Juos naudoti reikia ilgai — savaitėmis, o kartais ir mėnesiais. Pastaruoju metu naudojami chirurginiai susiaurėjusių širdies angų išplėtimo būdai. Bet reikia atsiminti, kad reumato lengviau išvengti, negu jį išgydyti.

Reumatu dažniausiai serga

Gyd. K. Krasnickas.

Naujasis 20 milijonų dol. kaštavęs 2¼ mylios Sault Ste Marie „Tarpautinis“ tiltas, jungiantis Ontarion ir Michigan septintoj vietoj, buvo neseniai atidarytas dalyvajant Ontarion Finansų ministeriui James N. Allen ir Michigan gubernatoriui John B. Swanson. Naujasis tiltas eina per St. Mary upę, tekančią tarp Huron ir Superior ežerų. Foto „Toronto Telegram“.

KANADOS SOSTINĖ OTTAWA

MOTINOS DIENOS MINĖJIMAS

Minėjimo, įvykusio gegužės mėn. 5 d. Arkiyviskupijos salėje, programą išpildė šeštieji mokyklos mokiniai ir talkininkai, ir Lietuvos Dainos Mėgėjų choras.

Mokiniai suvaidino keturių paveikslų pasaką - vaizdelį „Gėlės Mamytei“ parašytą Marijos Ramūnienės. Vaidinime buvė miške paklydusių vaikų dalyvavo Ragana, Miškinė, Meška, Zuikis, Varnas, Vovė, rai, Vilkas ir Plastakės. Kostiumai buvo gerai paruošti ir žymiai padidino įspūdį, o dalyvių vaidinimas buvo visai geras, nuostabiai greitai paruoštas Motinos Dienai. Vaidintojai buvo: Danutė Vilčiūskaitė, Marija Ramūnienė, Teresė Ramūnaitė, Milda Danytė, Raimundas Vilčiūskas, Sofija Balsevičienė, Irutė Danytė, Alius Makarevičius, Mykolas Ramūnas, Nijolė Makarevičiūtė, Ligija ir Violeta Tchornickaitės.

Apylinkės Pirmininkas dr. inžinier. A. Jurkus pakvietė J. Danį minėjimą atidaryti ir uždaryti. Po programos sekė jauki kavutė su užkandžiais ir draugiškais pašnekėjais.

OTTAWOS LIETUVIŠKOS DAINOS MĖGĖJŲ CHORAS

susiorganizavo bene prieš tris

mėnesius, ir pirmas pasirodymas buvo per Vasario 16 Dienos minėjimą, po dr. H. Nagio paskaitos. Šį kartą choras neblogai padainavo dvi dainas: „Motuš, Motuš“, M. Petrausko ir „Tykus buvo va karėlis“, J. Strolios. Choras buvo suorganizuotas prieš šešiolandienės mokyklos ir jame dalyvauja 12 — 15 asmenų. Chorvedys yra Vytautas Radžius ir akompaniatorius repetitorius — Dalia Edimaitė. Kaip jau ir iš pasirodymų matyti, choras sekmingai veikia ir prisideda prie lietuviškų minėjamų Choro organizatoriai labai sveikintini ir linkime toliau stiprėti.

PABALTIEČIŲ SUSIARTINIMO VAKARAS

Gegužės mėn. 4 d. Landsdown Parko gražioje Assembly Hall salėje buvo estų, latvių ir lietuvių susiartinimo vakaras. Vakaras su šokiais pavyko gerai, dalyvavo per 150 žmonių, kurių tarpe apie 30 lietuvių; šių kolonija Ottawa je yra mažiausia. Nuotaika buvo labai gera, bet atėčiai pa geidautina suorganizuoti ir tautines programas tokių subvimų metu.

Ottawos L.

PAŽINKIME KANADĄ

Atkelta iš 3-čio psl.

ralaimėjo. Reikalas pasisuko į kitą pusę netikėtai. Greit po tu rinkimų Sir John A. MacDonald mirė. Tiesa, konservatoriai ir po to laikėsi, bet jų ministeriai pirmininkai vis keitėsi, nes neatsirado vyro, kuriam būtų tikė didžiojo McDonaldo batai.

Atėjo 1896 rinkiminiai metai. Į naują kovą Laurier atsinešė stiprų ginklą — klausimą, kuris buvo karštai diskutuojamas ne tik Ontarion provincijoje, bet ir už jos ribų. Tai buvo klausimas,

ar parapajinės mokyklos Manitobojie turi būti remiamos iš viešųjų mokesčių ar ne.

Ta proga Laurier grįžo į valdžią, dabar jau kaip Ministris pirmininkas. Pasitaikė geri laikai. Pasaulyje vyravo taika. Mokesčiai buvo imami visai maži. Kanada žengė į priekį iš didžiausių savo žydieji

VEDYBŲ TIKSLU,

JAV gimusi - augusi lietuvaite, 42 m. amž., katalikė, gražiai išauklėta ir dabar gyvenanti Cleveland, Ohio, U. S. A., nori susirašyti su doru, blaivių viengungiu lietuviu — maždaug apie to amžiaus. Viengungio luomas nesvarbu. Gali būti ir miško kirtėjas, ar fabriko samdiny, ar ir profesionalas. Apsivedus, galėčiau Kanadoje gyventi, o gal vyras norėtų čia į J. A. V. keltis. Taigi, bernužėliai — pirš kites gražiai mergužėliai, nes ji nenori likti senmerge. Laiškus rašyti: Klevelandie tei, 7722 George Street, LaSalle, P. Q.

mo laikotarpį, kuris paskui pasikartojė ir tik po daugelio metų — po Antrojo Pasaulinio karo. Naujai praversti geležinkeliai atidarė naujus derlingus Kanados plotus, į kuriuos ėmė plūsti ateiviai.

Penkiolikos metų laikotarpį Sir Wilfrid Laurier buvo bekylančios ir bežydinčios Kanados ministeris pirmininkas. Taika, pažanga ir turtėjimas vyravo visą laiką. Tai buvo Viktorijos gėdynės baigiama sėkminga žydiejimas. Tuo metu pa lengva keitėsi ir senosios Britų Imperijos sąvoka.

Laurier sutapo su naujais sąvoka, duodančia daugiau laisvės tautoms. Tą taisyklę jis taikė ir Kanadoje, steigdamasis padaryti ją daugiau sa varanikiškesnę tiek ekonomiskai tiek politiskai.

Gal būtų, kad per gerą gyvenimą buvo ir liberalų gady nės pabaigos pradžia. XIX š. Britanijoje labai išpopuliarėjo liberalinės ekonominės teorijos. Tomis teorijomis susižavėjęs Laurier. Kaip ir visad, jis pabandė jas pritaikyti ir Kanadoje, pirmoje eilėje labai atleisdamas prekybinius varžtus. Tai buvo jo politinė klaida.

Atėjus naujesiems rinkimams 1911 m., Laurier pasi rinko rinkiminių šūkiu laisvą prekybą ir didesnį bendradarbiavimą su JAV. Kartu su tuo mestas šūkis Kanadai turėti savo laivyną. Deja, rinkiminės kovos ikarštyje

JAV politikai neatsargiai pritarė, kad glaudesnis bendradarbiavimas su Kanada gali priversti prie abiejų kraštų susijungimo.

SAULT ST. MARIE, ONTARIO

DAŽNOS AUTOMOBILIŲ NELAIMĖS

Š. m. gegužės mėn. 10 d. vienas tautietis savo automobiliu, atrodo, netyčia užkludė 14 metų berniuką dviračiu įvažiavusį į jo kelią. Sulaužyta ranka ir sužeista galva, berniukas guli ligoninėje, o policija veda kvotą, ar tikrai automobilis jį užkludė. Apie mūsų mieste įvykstančias automobilių nelaimes kiekvieną dieną skaitome vietiniame dienraštyje, kur kartais, atrandame ir lietuviškų pavardžių.

Šventėme Stasines

Nors sako, kad šv. Jurgis nebuvo joks šventasis, bet mūsų lietuvių kolonijoje bent po roje vietų tą dieną atitinkamai paminėjo. Gi gegužės mėn. 8 d. tautietis Stasys Grigelaitis nedideliame savo draugų rate lyje atšventė savo vardines. Solenizantas gavo gražių dovanų. Dabar lauksime Antanių, Joninių, Povilinių ir kitokių vardinų, kurios pajavirai na mūsų mažos lietuvių kolonijos gyvenimą.

Atsargiai su greito praturtėjimo galimybė.

Keletas mūsų tautiečių dalyvauja vertybių popierių biržoje (stock market). Prieš kurį laiką šios korespondencijos autorius buvo pataręs pirkti „Algoma“ plieno fabriko akcijų, kurios prieš 2 mėnesius buvo \$46—47 doleriai, o dabar pakilo ligi \$55. Jeigu jau pirktų šerus — akcijas, tai jau

geriau didelės ir tvirtos bendrovės, kuri moka dividendus ir kuri staiga visai nepranyks, kaip dažnai atsitinka su dar projektuojamų kasyklų šereliais.

„Konservatorių tvirtovė“.

Jei paimsime statistinius davinius, tai paimsime iš visų federaliniuose rinkimuose prog. konservatorių partija laimėjo 37,3%, o liberalai tik 37,2% visų balsavusių Kanados piliečių. Šiais metais rinkimuose nors liberalai šiek tiek pagerino savo poziciją, bet su rinktu balsu nepakako sudaryti daugumos vyriausybės.

Mūsų mieste į federalinę vyriausybę jau 22 metai yra perrenkamas liberalas, bet į provincijos parlamentą nuo 1951 metų yra perrenkamas konservatorius, o todėl, galima pasakyti, esame Ontarion provincijos „konservatorių tvirtovė“, o kaip šioji tvirtovė išsime dar šiais metais.

Žinoma, negalime pamiršti, kad nei vienas Kanados ministris pirmininkas tiek nenusišneškė mums treptiniam — komunizmo aukoms, kaip John G. Diefenbaker, kuris pakartotinai kėlė Pabaltijo okupacijos bei sovietinio kolonializmo reikalą, o taip pat atidavė Pabaltijo valstybių konsultus Kanadoje.

Korespondentas.

ST. CATHARINES, ONTARIO

VILNIEČIŲ VEIKLA

Naujai išrinktoji VKLS St. Catharines sk. valdyba parengė pasiskirstę taip: pirm. J. Lelevičius, sekret. I. Šajauka ir išd. J. Dilys.

Tradicinės vilniečių Joninės šiemet nevyks. Tuo reikalau sk. valdyba numato duoti

Negana to. Kai kurie kanadiškieji imperialistai išėjo su šiuo geriau remti didelį Imperijos laivyną, negu Kanadai tu reiki savo mažiuką.

Patekęs į kryžminę ugnį, Laurier pralaimėjo. Į valdžią atėjo konservatoriai, kurių ministris pirmininkas Sir Robert Borden vedė kraštą per Pirmąjį Pasaulinį karą. Iškilio Kanados dalyvavimo kare klausimas. Stiprus izoliacijos nistai, ypač Quebec, advokatai rinki kitą nuomonę, mažiau populiarą, bet teisingą, — stoti kovon šalia Britų.

Sekantis aštrus klausimas buvo mobilizacijos klausimas. Laurier buvo priešingas mobilizacijai. Bet tas jo nusistatymas nesuteikė jam šalininkų. Quebecas, tiesa, buvo taip pat priešingas mobilizacijai, bet buvo priešingas ir iš viso kanda diečių dalyvavimu užjūrio kovose. Ontarion buvo už užjūrio kovas ir mobilizaciją. Toliau vėl atėjo koalicinės vyriausybės klausimas. Tuo klausimu liberalai suskilo. Laurier buvo už. Tiesa, jis pats į koalicinę vyriausybę neįėjo, bet leido dalyvauti keliems liberalų nariams.

spaudai platų pareiškimą.

Izd. J. Dilys š. m. birželio 29 d. išvyksta į Europą. Numato šiešiu savaitių laikotarpį aplankyti Vokietiją, Prancūziją ir Austriją.

Kanados vilniečiai yra nuostabi, kad numatomai lietuviški koplyčiai Vašingtone, duotas Šv. Panelės Šiluvoje vardas. Yra pageidavimas, kad VKLS Kanados krašto valdyba dėtų visas pastangas mūsų pažnytinėje vyriausybėje, prašant ją pakeisti į Vilniaus Aušros Vartų. K. B.

SPORTAS...

Atkelta iš 3-to puslapio.

nė po laimėjimo prieš V. Vo ketiją 2:1, turėjo nusileisti geriau žaidžiančiai Italijai, pralaimėdama pasekme 3:0.

Naujas FC Barcelonos komandos futbolo treneris gaus iš karto 26 tūkst. dol. po to, kas mėnesį 300 dol., pridėdamas už laimėtas rungtynes ir premijas.

Atrankinėse krepšinio rungtynėse, Kanada pralaimėjo Sov. Sąjungai ir Urugvajui.

Pan. Amerikos žaidynėse gerai pasirodė šio krašto sportininkai užimdami po JA V ir Brazilijos trečią vietą.

Krepšinio rungtynių pasekmės: Italija, Šveicarija 90:57, Jugoslavija — Čekoslovakija 100:63, Sov. S-ga — R. Kinija (moterys) 69:60.

A. E. Mc KAGUE, Q. C.

Barrister and Solicitor
Advokatas ir Notaras.

Tel. EM 4-1394, EM 4-1395
1008 Northern Ontario Bldg.
330 Bay Street.

Lietuviai advokatai

NEIMAN, BISSET
& SEGUIN
Barristers, Solicitors,
Notary Public.

35 Heyden Street
(netoli Bloor ir Yonge)
Toronto 5, Ont.
Tel. Office WA 4-9501
Res. BE 3-0978

TAUPLYK IR SKOLINKIS TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE „PARAMA“

Būstinė: LIETUVIŲ NAMAI
1129 Dundas St. West, Toronto 3, Ont., tel. LE 2-8723

Už santaupas moka nuo 4¼% iki 5%.
Už asmenines paskolas ima tik 7½%.
Už paskolas ir — morgičius — 6½%.

Paskolos mirties ir invalidumo atveju apdraustos.
Visų narių gvyvė apdrausta santaupų dydyje, bet ne daugiau \$ 2,000.00.

„Paramos“ nariais gali būti kiekvienas lietuvis, gyvenantis Kanadoje.

Kasos valandos:
dienes metu nuo 10 val. iki 1 val. 30 min. kiekvieną dieną,
išskyrus šeštadienius ir sekmadienius,
o vakare nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min.
tik tai pirmadieniais ir penktadieniais.

SĖJA

Tautinės, demokratinės minties mėnesinis lietuvių laikraštis.
Leidžia ir redaguoja: J. Lazauskas.
Eina dešimti metai.
Administracijos adresas: JUOZAS URBELIS.
1649 N. Broadway, Melrose Park, Ill., USA.
Prenumerata: JAV ir kitur 3 dol. metams.

HAMILTON

SKAUTŲ STOVYKLAVIE TĖS REIKALU

gegužės 13 d., Aušros Vartų parapijos salėje, Toronto skautų ir jų rėmėjų atstovai, turėjo platų pranešimą. Gaila — hamiltoniškos visuomenės buvo vos 16 asmenų.

Toronto skautų rėmėjų v-bos p-kas p. Stanionis, talki ninkaujant p. Skrinskui, padarė bendrą stovyklavietės apžvalgą, primindami, kad minėta nuosavybė nebus nuosavybė nei Toronto, nei kitų apylinkių, bet grynai kaip lie tuvių skautų s-gos, kas dabar jau yra legalizuota visos S. Amerikoje. Vietovė jau apmoka kėta (\$4,020) ir visais atžvilgiais tinka jaunimo stovyklavietei. Inžinierių patiekti brėžiniai stov. pastatams, turi labai gražų lietuvišką stilių. Apytikrė šmata visų pastatų siekia \$19,000 dol., kuriuos reikia sušaukti bendromis jėgomis, nes nei Hamiltonas, nei Torontas, vieni to pasiekti neįstengs, ar ba gali labai ilgai užsitęsti.

Diskutuojant lėšų, telkimą beveik visų buvo prieita priemonė, kad šis Toronto tikslas visapusiškai priimtinas, tačiau norint sudaryti lėšų telkimo komitetą, iš susirinkusių nebuvo galima atrasti. Tas reikalas palikta skaut. remti dr-jos v-bos dispozicijoj. V-ba tuo reikalu šauks posėdį artimiausioje ateityje, nes reikala yra skubus ir neatidėlioti nas.

SMULKI KRONIKA.

— A. V. par. choro dalyvė J. Petrauskienė, darbovietėje smarkiai susižeidė dešinę ranką, kas gali neigiamai atsiliepti jos tolimesniam darbui. Choras nuosirdžiai užjaučia ir linki greičiau pasveikti. — Skautų šv. Jurgio minėjimas, rėmėjams kaštavo apie 55 dol. Taigi, kasa palaipsniui mažėja, o pajamų iš niekur ne numatoma gauti.

— Skautų rėmėjų v-bai p. Dragūnavičienė (London, Ontario) iškėlė 2 dol. aukų ir p. Šeštokie 1 dol.

— Motinos Dienos proga, pagerbimui lietuviškas motinos „Aukuras“ paskyrė 10 dol. aukų ir skaut. remt. dr-jos 10 dol.

— Skautų rėmėjų koncertui, spalio 6 d., paruošiamieji darbai vyksta jau dabar. Dėka gerb. prel. dr. J. Tadauskos, tikimasi gauti patogi Mer gaidžių gimnazijos salė. Koncertuos nepamirštai gražūs lietuviškas balsas iš tolimos Australijos.

— Kas galėtų talkininkauti, lietuvių jaunimo centrui (stovyklavietei) įrengti lėšų telkime, prašome kreiptis pas Hamiltono skaut. remt. dr-jos v-bą: A. Paukštis — LI 7-18 98, D. Stukas — JA 9-7602, V. Pašilyns LI 4-4708, J. Paškevičius JA 9-1783, A. Kaušpėdas JA 9-1656, A. Garkūnas JA 8-2682, B. Stonkienė LI 9-8140 ir P. Sakalas FU 3-2881. Ačiū. V. P.

ISPŪDINGAI PAMINĖTA MOTINOS DIENA

Mūsų kolonijoj Motinos Diena visada buvo vienas iš didesniųjų įvykių. Šiemet irgi tai buvo atšvęsta su dideliu pasirošimu. Iškilinė prasidėjo 11 val. AV. parap. bažnyčioje iškilmingomis pamaldomis, Libera ir vainiko padėjimu mi rusioms mūsų motinoms. Klebonas prel. dr. J. Tadauskas pasakė jaudinantį pamokslą, minėdamas motiną, kaip pirmąją tikybės mokytoją, pirmąją lietuvišką žodžio mokytoją ir geriausią gailėtingąją seserį. Tai buvo sakomi žodžiai to asmens, kurio raštinei garbingiausioj vietoj yra padėtas paveikslas — motinos.

4 val. pp. Lietuvių Namuose įvyko minėjimas. Bendr. v-bai ligi šiol visomis progomis pavyko gauti geriausius skaitytojus. Šiam įvykiui irgi turėjome žinomą kalbėtoją prof. dr. A. Šidlauskaitę iš Otavos. Skaitlingų šeimų motinos buvo iškviestos į pirmuosius suolus, šeštad. mokyklos mergaitės iškėlė joms puokštę gėlių, o organizaciją atstovai — po voką su pinigine dovana. Meninę programą dalį atliko vysk. Valančiaus vardo šeštad. mokykla. Jie turėjo paruošę deklamacijų, plastinių šokių, vaidinimą „Motulė Pavilioj“ rež. mokyt. J. Narušienės ir vaikų choreiją. Programa labai įdomi. Matėsi, kad tam buvo idėta daug darbo. Kaip visom ypatingom progom, taip ir šita, mok. S. Slavinskienė buvo sukūrusi motinos garbei gražų eilėraštį, kurį su dideliu įsijautimu padeklamavo šeštad. mokyklos mokinė O. Erštikaitė. Ne mažja jos kūrybos galima užtikti šių dienų mūsų jaunimui leidžiamuose laikraščiuose.

Minėjimą organizavo ir sklandžiai jį vedė mūsų Bendr. vicepirm. V. Kežinaitis.

DĖMESIO!

Verta kiekvienam perskaityti ką tik išėjusią iš spaudos Kipro Bielinio 312 puslapių knygą „Teroro ir Vergijos Imperija — Sovietų Rusija“.

Knygoje daug nukankintų ir išduotų mūsų tautiečių pavardžių bei vietovardžių. Idėta nuotraukų, brėžinių ir žemėlapių. Čia beveik kiekvienas ras savo artimųjų, pažįstamų ir buvusių mūsų žymių asmenų pavardžių.

Šioje knygoje atsispindi mūsų tėvynės didžioji tragedija ir brolių kančia. Knygos kaina \$2.50 ir ją galima gauti pas platintoją K. Lukoševičių, gyv. 30 Ontario Ave., Hamilton, Ont. Paskambinus telefonu JA 2-5827, knyga bus atnešta į namus.

Dar tą knygą galima gauti Hamiltono V. A. V. parapijos knygyne.

Be to, pas platintoją K. Lukoševičių dar galima gauti šias įdomias knygas:

- 1. Prof. S. Kairio „Lietuva Budo“, 416 psl., kaina \$6.00.
2. Kipro Bielinio „Dienojant“, 464 psl. Kaina \$ 6.00.
3. Kipro Bielinio „1905-ji Metai“ 592 psl. Kaina \$6.00.

K. L.

PLASTINIS ŠOKIIS

Motinos Dienos minėjimo meninėje programoj atlikti du plastiniai šokiai „Lėlių šokis“ ir „Drugeliai“ buvo publikos karščiausiai priimti. Tai buvo mokyt. A. Mikšienės kūryba. Ar gali būti kas gražesnio kaip jaunos graškės mergaitės, gražiose, spalvuotose parėduose, skambant lietuviškai dainelei ir muzikai, atlieka gracingą šokį. Mokyt. A. Mikšienė beveik kiekvienam pasirodymui duoda ką nors naują. Savo šokius ji kuria pagal kokią nors lietuvišką melodiją.

Dar pradžioje, mūsų kolonijai kuriantis, visi meniniai pasirodymai neapsieidavo be mokyt., dar tuo laiku A. Grajauskaitės, pagalbos. Ji visada surasdavo kuo nors prasidėti. Šiandien ji irgi nemažiau beveik kiekvienam parengimui talkininkauja. Tai yra talentas ir didelė dovana mūsų kolonijai, kuria galime džiaugtis. K. M.

TAUPLYK IR SKOLINKIS KOOPERATINIAME BANKELYJE

„TALKA“

Išduodamos asmeninės paskolos iki 3,000 dol., morkiųjų paskolos iki 60% turto vertės. Nemokamas gyvybės ir paskolų draudimas. Pilnas čekių pataravimas. Darbo dienos: Pirmadieniais — penktadieniais 9 val. — 1 val. p. p. Antradieniais ir penktadieniais 5 val. — 8 val. vakaro. 21 MAIN ST. E. ROOM 207. Tel. JA 8-0511

ŠACHMATAI

VEDA IGNAS ŽALYS.

Partija Nr. 5

lošta Montrealio komandinėse pirmenybėse 1963 m. kovo mėn. 10 d.

Baltieji V. Žižys. Juodieji: I. Suchorski

1 b4 Lenkijoje gimęs ir Prancūzijoje miręs didmeisteris S. Tartakoveris, grįžęs iš zoologijos sodo, sulošė šįėjimą garsiame 1924 metų tarptautinia me New Yorko turnyre. Jis juokais pavadino šitą debiutą Orangatango vardu.

Dėl Tartakoverio lenkiškos kilmės, kai kurie autoriai šį debiutą vadina lenkiška partija. Sovietų Rusijoje jis vadina mas Sokolskio debiutu, pagal meisterį Sokolskį, kuris dažnai vartoja šįėjimą.

Mūsų šachmatininkas V. Žižys taip pat mėgsta pradėti partiją šiuoėjimu, kuris yra gal šiek tiek silpnesnis už 1d4, 1e4 ar 1c4, tačiau jame yra pakankamai nuodų, kad būtų galima nunuodyti priešininko karalių.

Chess move list: 1...e6, 2 Rb2, 3a3, 4 Žf3, 5 bc, 6 e3, 7 d4, 8 c4, 9 Žbd2, 10 Vc2, 11 h4, 12 Rd3, 13 Ke2, 14 Bag1, 15 Ke1, 16 c5, 17 g4, 18 g3. Opponent moves: Žf6, d5, c5, R:c6, Rd6, Že4, 0-0, f5, B:g7, V:g7, Kh6, d:e, Bg8, B:g7, V:g7, Kh6, d:e.

Čia reikėjo juodiesiems lošti 18...ef, po ko gautųsi komplikuota partija ir aštri kovav.

Dabar Žižys gražiai išnaudoja savo persvarą, neduoda mas priešininkui jokių šansų.

Chess move list: 19 R:e4, 20 V:e4, 21 Bh3, 22 Ž:d2, 23 Bhg3, 24 f4, 25 Vc2, 26 Že4, 27 V:e4. Opponent moves: de, Vf7, R:d2+, Ze7, g6, Rc6, Kh7, R:e4, Bd5.

HAMILTONO ŽUKLAUTOJŲ IR MEDŽIOTOJŲ KLUBO „GIEDRAITIS“

rinktoji valdyba gegužės 7 d. posėdyje pasiskirstė pareigomis: Antanas Liudžius — pirmininkas, 338 Upper Gage Ave., Fu. 3-8928; Algis Barakauskas — I vicep. (Zuklautojų vadovas) 6 Hardale Cres., FU 5-0236; Albinas Stasevičius — II vicep., 759 Upper Wellington, FU 3-9418; Pranas Sakalas — (Medžiotojų vadovas), 62 Knyvet Avenue, FU 3-2881; Vladas Sasnauskas — ižd., 42 Carrick Ave., LI 5-1430; Juozas Giedraitis — jaunučių ir Vandens Sporto vadovas, 117 Eastbourne Ave, LI 4-4956. Antanas Šimkevičius — parengimų vadovas, 968 Upper James, Fu. 30202.

Svarstant 1963 veiklą nū tarta: 1) Artimiausioje ateityje suruošti klubo narių susipažinimo iškilę; 2) Birželio mėn. — žuklavo varžybas grupėmis, kiekvienoje po 3 asmenis; 3) Liepos mėn. — vandens pašliūžių varžybas aktyviams; 4) Rugpjūčio mėn. — jaunųjų plaukymo varžybas; 5) Rugsėjo mėn. — suruošti medžiotojų premijinį šaudymą;

NIAGAROS PUSIASALIS

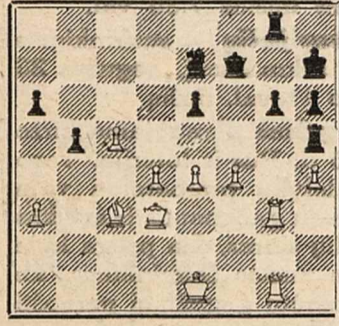
KANADOS IR JAV SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ — SLA — SUBUVIMO PROGRAMA

1963 m. balandžio mėn. 20 d. SLA Toronto, Hamiltono ir St. Catharines kuopų atstovų posėdžio nutarta: Kana dos ir Amerikos SLA kuopų pasimatymas — šventė, Niagaroje, Kanadoje. Salė atidaro 12 val. 1963 m. birželio mėn. 8 d. Tikslas: tinkamai žymėti SLA Naujos Aušros vaju. Vieta: Niagara Falls, 1072 Magdalen Str., Marco

Juodieji stengiasi susidaryti contra-lošimą, tačiau tas jiems nepavyksta.

28 Rc3, 29 Vd3, 30 e4

Bg8, a6, Bh5 Juodųjų figūros, susispietu sios viename kampe, daro liūdną vaizdą, kai tuo tarpu baltieji dominuoja centrą ir grąšina duoti lemiamą smūgį karaliaus sparne.

Chess notation: a b c d e f g h, 31 Bg4, 32 Vg3, 33 d5!, 34 f5!

Du paskutiniai baltųjų pėstininkųėjimai yra efektingi ir poziciniai labai stiprūs.

34... g5 Juodieji nebetingi gerųėjimų: jie nebūtų padarę klaidos, jei jie čia būtų kapitulia vė.

35 hg, 36 B:g5, 37 Bg7+, 38 V:g7+, 39 B:g7+, 40 B:e7, 41 Rd2+ ir juodieji pasidavė. Žižys pravėdė šią partiją energingai, stipriai ir gražiai.

SPRENDIMAI

Problema Nr. 21 (Paparela 1963)

- 1 Bd3, Jei 1... K:d3, 2 Vc2X, Jei 1... f4, 2 Vh7X, Jei 1... Kf4, 2 B:d4X

Problema Nr. 22 (Amirof, 1063)

- 1 Žc4, Jei 1... Ke4, 2 Žcd2+ Kd5 3 e4X, Jei 1... Ke4, 2 Žcd2+ Kf4 3 e3X, Jei 1... K:c4, 2 Re6X

Iškirpti.

SILUVOS ŠVENČIAUSIOS MARIJOS GARBEI LIETUVIŲ PAMINKLINEI KOPLYČIAI WASHINGTON, D. C.

Pritardamas pasiryžimui įamžinti Šv. Marijos apsiereiškimo Šiluvoje atminimą ir Lietuvių vardą Nekaltai Pradėtos Šv. Marijos šventovėje, Washington, siūnciu savo auką \$..... kaip Lietuvių pagarbos Šv. Marijai ir vieningumo ženklą.

Rašyti: Committee for The Chapel of Our Lady of Šiluva, 6727, S. California Avenue, Chicago 29, Ill.

Aukotojo Vardas ir Pavardė, Adresas: gatvė, City, Zone, State

WELLAND, Ont.

TRDICINIS KARTŪNŲ BALIUS WELLEANDE

Wellnado lietuvių medžiotojų ir meškeriotojų klubas Lietuanica, kaip kiekvienais metais taip ir šiemet ruošia tradicinių kartūnų balių. Šiemet jis įvyks birželio mėn. 1 d. (šeštadienį) 6 val. po pietų. St. Stephen's Hall East Main Street ir Port Robinson Rd., kampas, Welland, Ont. Kartūnų balius Wellande jau virto tradicija. Juk nenuostabu, nes lietuvių tauta, gali ma drąsiai tvirtinti, yra turtin giausia pasaulyje tauta gražio mis tradicijomis bei papročiais. Todėl neileiskime žūti gražiems lietuviškiems papročiams bei tradicijoms, palaiky kime juos savo atsilankymu. O atsilankyti yra į ką, nes čia kasmet susirenka daugybė lietuvių iš įvairių Kanados bei Amerikos vietovių. Čia užmezgamos amos naujos pažintys bei atnaujinamos senos.

Ypatingai šiuo laiku, kada pavasaris savo gėlėtais pirs tais išpuošė gamtą, švelnus lietusis nuplovė kelius, bei pievas. Gamta kvies te kviečia žmogų išeiti ir gėrėtis jama. Mume tikrai reikia išeiti į gamtą, nes karštos kasdieninio gyvenimo dulkės ir svetimoji aplinkuma, naikina mūsų dvasines jėgas.

linkuma, naikina mūsų dvasines jėgas. Mes pasidarome atbukę ir pavargę dvasinėms vertybėms ir šventoms savo pareigoms tėvynėje.

Kaip tik šis Kartūnų balius suteikia mums progą atsigaivinti, išeiti į gamtą ne pavieniui, bet dideliame lietuviškos būryje, nes salė, kur vyks balius — žaliojo maško apsupta. lius, yra gamtos prieglobstyje. Čia atvykęs pasijusime lyg savo brangioje tėvynėje ir gražių lietuviškų dainų garsų aidai nuneš mus keletai valandėlių į purienomis bei žibutėmis pasipuošusias Lietuvos laukas bei klonius.

Be to, ponios ir panelės čia turės progos pademonstruoti savo skoningą apsirėngimą.

Trims ponios ar panelės čia turės progos pademonstruoti savo skoningą apsirėngimą.

Jaunime, nepraleisk progos gerai pasišokti, nes balius šokiams groja garsusis Hamiltono Lietuvių orkestras, vado vaujamas p. Babecko.

Tad iki pasimatymo Wellande š. m. birželio mėn. 1 die Klubo Lituania Valdyba

LIETUVIŠKOS PLOKŠTELĖS

45 APSISUKIMŲ PER MINUTĘ GREIČIO LITU - GARSO lietuviškų plokštelių leidykloje galima gauti sekančių plokštelių:

- 1. Žibuoklės — Mano Lėlė (LGL 6301).....\$1.50
2. Kelk, Mergelę, Pramigai — Beauštanti Aušrelė (LG 6001).....\$1.50
3. Anoj pusėj Nemuno Kas Bernelio Susvajota (LG 6002).....\$1.50
4. Šokiams groja Romas Butrimas (4 dal.) (LG 6000).....\$1.95
5. Los Angeles Vyru Oktetas DAINNA (4 dal.) (LG 6003).....\$1.95
6. TĖVIŠKĖLĖ — A. L. B. R. K. Detroit'o Vok. Vienetai (LG 6004).....\$1.95

Plokštelių platintojams duodamos geros nuolaidos.

Platintojai ir kiti asmenys užsakymus prašomi siųsti šiuo adresu: P. Jasiukonis, 225 Prospect Street SCL — Room 242 Yale University New Haven, Connecticut.

ni Hall". Parengimo programa: a) Meninę dalį atlieka: Clevelando „Čiurlionio Ansbamblio“ kanklininkės, Toronto tautinių šokių grupė „Ginta ras“, sol. p. Sriubiškienė, akomp. p. Skrinskaitė, šokėjos p. Jokubaitytės iš Clevelando ir jei atsirastų menininkų iš kitų kuopų, leisti pasireikšti pagal galimumus. Meninė programa pradedama 7 v. v.

c) Garbės svečiais pakviesti Lietuvos Generalinį Konsulą su poniu. Įėjimas \$1.50. Programą paruošia Torontas. Programą praveda S. Jokubaitis, pagrindinis kalbėtojas, SLA centro atstovas. Kuopų pasitarimas dienos metu pagal vietos sąlygas.

Parengimo komisiją sudaro: Kuopų pirmininkai ir kiekvienos kuopos po du atstovai. Komisijos pirmininkas P. S. Jokubaitis, 354 Sunnyside Ave, Toronto 3, Ontario, Canada. Telef. 766-0417. Susir. prezid. MINĖS BIRŽELIO ŽIAURIAJĄ TRĖMIMO SUKAKTĮ

KLB Wellando ir St. Catharines apylinkių valdybos gegužės 8 d. Wellande turėjo bendrą posėdį, kuriame išdis kutavo ir nutarė, bendromis jėgomis ruošti ir paminėti, placiū mastu, birželio žiaurios susitrimus. Wellando B-nės valdyba užmezgė artimus ryšius su Baltų Federacijos pirm. J. Simonavičium iš Toronto. St. Catharines B-nės v-ba dirba kontakte su latvių ir estų tautiniais komitetais.

ryšius su Baltų Federacijos pirm. J. Simonavičium iš Toronto. St. Catharines B-nės v-ba dirba kontakte su latvių ir estų tautiniais komitetais. Atlikus paruošiamuosius darbus, pasėdį su latvių ir estų komitetų atstovais. Šiais metais, pagal baltų Federacijos pirm. pranešimą, lietuviams tenka bendruose minėjimuose pirminkauti, tuo pačiu atlikti ir pagrindinius organizavimo darbus.

Šis Wellando ir St. Catharines Bendruomenių bendradarbiavimas turi didelės reikšmės ir ateities veiklai. Tarp St. Catharines ir Wellando yra apie 12 mylių atstumas. Lietuvių yra nedaug, bet sudaro atskiras b-nių apylinkes. Jau prieš kelis metus abi b-nės pradėjo bendradarbiauti ir tas bendradarbiavimas šiais metais ypatingai sustiprėjo. Visų minėjimų parengimui yra aptariamieji valdybų, kad nesutaptų tą pačią dieną, svarbesni minėjimai ruošiami kartu. Toks bendradarbiavimas yra naudingas abiem bendruomenėm. J. S.

● Danguolė Vilbikaitytė daro didelę pažangą baletu, ir šiuometu turės pasirodymą televizijoje, Hamiltone. Danguolė dažnai minėjimuose, parengimuose pasirodo scenoje. Be baletu, jau reikišiai ir dainavime. Šiais metais Motinos Dienos minėjime gražiai padavavo Lietuvos kregždutė. Sekmės jaunajai menininkei J. S.

LIETUVOS KARALIAUS MINDAUGO ŠAULIŲ KUOPA GEGUŽES MĖN. 25 DIENA, SEŠTADIENĮ, AUSROS VARTŲ SALEJE RUOSIA DVIEJŲ VEIKSMŲ

linksmą komediją „Pasiuntinys Jonas“

VAIDINA: R. BARTEŠKAITĖ, D. BARTEŠKAITĖ, B. BAGDŽIŪNAS, A. PIEŠINA, ir R. SIMANIŪKŠTIS. APŠVIETIMAS: Z. LAPINO.

Pd vaidinimo bus muzika, šokiai, bufetas, loterija ir kt. malonumai.

Vakaro pradžia 7.30, o vaidinimas punktualiai 8 val. Įėjimas: 1.50, moksleiviams 0.75.

Rengėjai.

MONTREAL

„LITO“ REIKALAI AUTO KATASTROFOJE

Depozitų sąskaitų skaičius „Lite“ pradėjo sparčiai augti. Čekių keitimas vyksta norma liai ir jų skaičius apyvarčioje smarkiai daugėja. Tą visi supranta, kadangi mokami dividendai už šėrus (nema žiau 4¼%) ir už depozitus (4%) mažai tesiskiria, tuo tar pu čekių rašymo galimybė iš depozitų sąskaitų teikia na riams didelį patogumą.

Kadangi lig šiol „Lite“ te buvo tik šėrus sąskaitos, todėl pereinamam laikotarpiui ir šė ru, ir depozitų santaupoms są lygos paliktos labai panašios. Tikimasi, kad po šių persitvar kymų dividendus už šėrus bus galima padidinti, tačiau jų skaičiavimo laiką pailginti. Šė rų sąskaitose turėtų susitelkti pastoviau laikomos santaup os, o į depozitų sąskaitas na riai turėtų perkelti apyvartai reikalingas sumas.

„Lito“ čekiai gali būti rašo mi tik iš depozitų sąskaitų: čekiai, išrašyti iš šėrų sąskai tų bus laikomi nepašengtais.

Rosemounto skyrius dar bo valandos trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val. vakaro. Numatomas netrukus persitvarkyti taip, kad vėl bū tų ir darbo valandų dienos me tu.

Metiniame „Lito“ susirinki me padarytų įstatų pakeitimų įregistravimas atidatas iki ru dens, kadangi iki to laiko bus padarytas Quebec Cooperrati ve Syndicate Act. pakeitimais Provincijos Parlamente, ir dėl to galimi papildomi mūsų įsta tų pakeitimai. Pr. R.

MUZIKOS STUDIJS,

vedamos op. sol. E. Kardelie nės mokinių koncertas įvyks birželio 15 dieną, šeštadienį, 7 val. vakaro Ausros Vartų sa lėje. Visi kviečiami dalyvauti mūsų muzikinio jaunimo prie auglio metiniame pasirodyme.

● Neokanadiečių vasaros sto vykla berniukams, kaip ir ankstyvesniais metais, bus or ganizuojama nuo birželio 25 dienos iki liepos 15 d. Iš sto vyklaujančių bus prašoma: ap draudai \$1, transportui \$3, iš laikymui po \$1 už dieną. No rinčių šioje stovykloje daly vauti kviečiame registruotis pas T. S. Kulbį, telef. PO 6-5755.

● Juozas Kurilavičius susituo kė su Marija Alma Kosyte. Mūsų linkėjimai sėkmės ir laimės gyvenime.

Dr. J. SEMOGAS

5441 BANNANTYNE. Verdun Pirmadienį ir ketvirtadienį 2-4; 7-9 p. m.
antradienį ir penktadienį 2-4 p. m.
trečiadienį 7-9 p. m.
šeštadienį 11-1 p. m.
PO 7.3175; namų DO 6-9582

DANTŲ GYDYTOJAS

Dr. J. MALISKA

1396 St. Catherine St. W. Suite 419, tel. UN 6-8235
Namų tel.: MU 1-2051

Nosies, gerklės ir ausų specialistas ir chirurgas

Dr. R. CHARLAND

78 St. JOSEPH Blv. W. VI 2-9958

Dr. E. ANDRUKAITIS

956 SHERBROOKE E. Tel.: LA 2-7236

užmuštas Jonas Pažėra iš tik rujų buvo suvažinėtas, nes J. Pažėra su P. Girdžium iš Montrealio vyko į savo vasar vietę. Dėl susidariusių aplinky bių, jie turėjo išlipti iš maši nos. Jiems beinant keliu, juos užvažiavo mašina ir J. Pažėra buvo užmuštas, o P. Girdžius labai sutrenktas. Piktadarybę padariusi mašina pabėgo, pa likusi nelaimės vieta.

INŽINIERIUS P. KUBI LIUS NEWFOUNDLAN DE STATO ELEKTROS JĖGAINE

Inž. P. Kubilius su šeima laikinai apsigyveno miškų apsuptame Grand Falls miestyje, NFLD. Ten gyvena apie 14,000, dau gžiausia airiškos kilmės sielų, kurių daugumas dirba popie riaus fabrike. Inž. su šeima nu mato ten gyventi apie 1 me tus. Dirbs prie vandens jėgai nės statybos kaip elektros in žinierius. Be jo ten, firma yra pasiuntusi dar du statybos in žinierius. Elektros stotis bus valdoma radijo bangomis iš kontrolės centro, esančio už 30 mylių. Žodžiu, gražus, per uolas bėgąs vanduo (Sandy Brok upės) bus įjungtas į Ne wfoundlando elektrifikacijos schemą. Negalėdamas savo tė vynėję įkinkyti upių gaminti elektrą, inž. P. Kubilius lai mingas bent šioj saloj galėda mas prisidėti prie krašto ger būvio pakėlimo.

KETURI SIMFONINIAI KONCERTAI

kurios ruošia Dominion krau tuvių bendrovė, įvyks atvira me ore prie kalno salėje—Ro yal Chalet — liepos 23 ir 30 ir rugpjūčio 6 ir 13 dienomis, diriguojant Dr. Aleksandrui Brott ir dalyvaujant solistams. Trys koncertai bus skirti at skiriems kompozitoriams — Bethoveni, Brahmsui ir Men delsonui, o ketvirtas ir finali nis eis titulu Naktis operoje.

DR. V. GIRIUNIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

3938 Rosemount Blvd. RA 7-5552; namų RA 1-0656

DR. A. O. JAUGELIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

1410 Guy St., 1 a. 11 kamb. WE 2-6662; namų PO 8-8096

NOTARAS J. BERNOTAS

B. A., B. C. L. Sun Life Building Suite 2079
Tel.: UN 6-4364

STASYS DAUKŠA, LI., D.

ADVOKATAS

4 Notre Dame St. E. Suite 901
UN 1-8933

JOSEPH F. MILLER

B. A., B. C. L. Suite 205
168 Notre Dame St. E. UN 6-2063 ir UN 6-2064
Resid.: 40 Lafleur LaSalle. DO 6 1570

FRANK M. GODINE, Q. C.

ADVOKATAS

Suite 1007 1155 Dorchester Blvd., W., Tel.: 866-7872

AUSROS VARTŲ PARAPIJOS ŽINIOS

Šeštines ketvirtadienį, gegu žio 23 d., yra Kristaus dan gun žengimo šventė. Mūsų pa rapijos bažnyčioje mišios bus kaip sekmadieniais, t. y. 8, 9, 10 ir 11 val. Tai pat bus ir va karinės mišios 7.30 val.

Parapijiečių susirinkimas įvyks sekmadienį, gegužės 26 d., po 11 val. mišių

Gegužinė planuojama birže lio 30 d. Bus ir loterija. Tarp kitų dalykų pramatomas vasa ros metu gaivinantis ir sveikas obuolių sidras. Šia proga kvie čiams mielai šeimines, ku rios norėtų gegužinei paruošti lietuviškos gėros ar koklių py ragų, pranešti apie tai

Aukojo \$5: B. Satkauskas; \$7: A. Šaltenis; \$9: A. Ker šulis; po \$10: H. Braginetz, J. Budėnas, W. Gurklis, J. Kasberuk, T. Laurinaitis; po \$20: E. Aleksejūnaitė, J. ir M. Leknickai; \$25: J. Džiaugis; po \$30: P. ir V. Kličai, A. ir S. Piečičiai; \$34: D. Baltru konis; \$54: Dr. V. Pavilaniš (skiria suolų fondui); \$75: V. Dargis.

IŠ VLIKO BŪSTINĖS

1. Šiomet VLIKO Prapl ėstasis Prezidiumas posėdžia vo jau keturis kartus. Labai svarbūs dalykai-tarptautinių į vykių raida reikia netik stebė ti, reikia ją aptarti ir reikia jo je rasti savo veiklai vietą ir pr iemones. Vienas iš klausimų buvo aptarti VLIKO veiklos išplėtimą ir, laikui atėjus, suak tyvinimą, numatant galimą da rbo priemonių susiaurinimą ki tose Lietuvos laisvinimo orga nizacijose.

2. Tėsiams tolimesni pa sitartimi su VLIKE nedalyva ujančiomis grupėmis ir Pasau lio Lietuvių Bendruomenės Ce ntro Valdyba. Norima Vliko apimtyje apjungti didesnę lie tuvių išėvių masę. Kiekviena organizacija turi savo sumeti mų, kuriuos VLIKAS giliai į vertina, bet, turėdamas palikti VLIKU, negali tiems visiems sumetimams pritarti. Paskutin iame savo posėdyje, balandž. 27 dieną, Newjorke, prezidiu mas pritarė idėjai susirinkti pa sitartiti visų grupių atstovų, gru pių dalyvaujančių ir nedalyva ujančių Vlike, jeigu tokį susi rinkimą PLB Centro Valdyba sušauktų.

ALLIANCE REALTIES INC.

Zemė, namai, apartamentai, mirtgyčiai.
Premijos už naujų klijentų nurodymą.

D. Baltrukonis RE 7-0844
P. Rudinskas HU 1-2957
J. Skučas RA 2-6152

I. G. ELECTRIC R'd.

Elektros kontraktoriaus IGNAS GURČINAS 889 — 56 Avenue Lachine. Tel. 631-0882.

TAUPOK IR SKOLINKIS SAVO KREDITO KOOPERATYVE „LITIS“

Adresas: 1465 De Seve Str., Montreal 20, P. Q. tel. 766-5827
Santaupos apdraustos vienam milijonui dolerių. * Mirties ir invalidumo atvejais pagal turimą draudimo polisą santaupos iki \$2000 išmokamos dviguba suma. * Už depozitus mokama 4%, už šėrus — 4,25%. * Už asmenines paskolas imama 7,6%, už nekilnojamo turto paskolas — 6,5%. * Pigus pasko lų draudimas skoliniojo mirties ir invalidumo atvejais. Bankas veikia: 1465 De Seve: sekmadieniais nuo 10.30 iki 1 val.; darbo dienomis nuo 12 iki 3 val. išskyrus pirmadienius ir šeštadieniais.

Vakarais: trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 8 v. v. 3907 Rosemount Blvd.: trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val. vakare.

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS ŽINIOS

Sutuoktuvės. Klebonas ku nigas dr. F. Jucevičius geg. 18 d. sutuokė Andrių Dvario ną, iš Toronto, su Lilija Strė lytė. Šaunios vėišės vyko vieš butyje.

Patikslinima, kad Motinos dieną ruošė Šv. Kazimiero pa rapija, o V. Kudirkos mokyklą programą išpildė.

Palaidoti: Jonas Verbyla, 23 metų amžiaus; lietuvių tar pe dalyvavęs Roge Mossete 43 m.; Otilija Tumienė ir Jo nas Požėra.

Klebonas susirūpinęs, kad daug miršta žmonių, o prie auglis mažas.

Pakrikštytas Stasys Vyš niauskas, Stasio Vyšniausko sūnus.

Kristaus dangun žengimo šventė gegužės 23 d. Pama los kaip sekmadienį — 9, 10 ir 11 val. dieną ir 8 val. vaka ro. Šventos mišios privalo mos, bet dirbti leidžiama.

Šv. Kryžiaus dienos pirma dieną, antradienį ir trečiadienį, kad Dievas apsaugotų nuo gamtos nelaimių.

APIE VLIKO DARBUS

3. Gegužės vidury VLIKO ELTA Newjorke išleido penk tąjį šių metų anglų kalba biule tinį. Juo aptariama prasidėjusi spekuliacija apie trijų Pabalti jo Valstybių, esančių sovietin ėj okupacijoje apjungimą į visuomeninį politinį vienetą. Analizuojamos Lietuvos jauni mo ideologinės kovos su savo vadais ir jų politikais. Išrys kinamas okupacinių jėgų kov os smurtas prieš religiją ir ti kinčių persekiojimus Lietu voje. Pavaizduojamas gyven i mas Lietuvoje iš žmonių iš ten į Vakarus atvykusių ir da vusių platesnių informacijų. Pasidžiaugiamas Amerikos kon gresu, kur nuolat keliamos re zoliucijos Lietuvos ir kt. Pa baltijo valstybi laisvės reikalui. Idėta platoka okupuotoje Lie tuvoje sovietinių faktų ir bend rai įvykių informacija.

4. Rvyšium su VLIKO pareikštu pageidavimu, nauja sis Ispanijos Informacijos ir turizmo ministeris pranešė, kad nuo šių metų gegužės 5 d. VLIKO transliacijoms duota galingsnė 31 m radijo banga. Be to VLIKO programa leis ta kasdieną tris kartus pakar toti.

J. Gražys

KAILIŲ SIUVĖJAS.

SIUVU, PARDUODU. Taisau ir Remodeluoju. 6396 Bannantyne, Verdun. Tel.: dienomis AV 8-2352. PO 6 val. PO 7-6183.

TAISAU IR DAŽAU LENGVAS MAŠINAS.

LIETUVIAMS NUOLAIDA.

Skambinkite telef. DU 9-0571
V. Sušinskas.

TORONTO

PAGERBIAMAS J. MATULIONIS

Dideliam visuomenininkui ir tremties nenuilstamam bend ruomenininkui, Jonui Matulio niui, jojo penkiasdešimt metų visuomeninės lietuviškos veik los sukakčiai paminėti, birže lio 1 d., šeštadienio vakare šv. Jono Kr. par. salėje ren giamas pagerbimas. Parengi mą organizuoja liet. bendruo menės, organizacijų atstovai, vadovaujant PLB pirm. dr. J. Saugailai. Pakvietimai \$ 3. Sungailai abiejų parapijų kny gynuose ir krautuvių „Dai na“. Rengimo komtetas kvie čia visus geros valios lietuvius, bei organizacijų atstovus gau siai atsilankyti į šio simpatin gojo visuomenininko pagerbi mą.

LIETUVIŲ MOKYKLOSE MOKSLAS

baigėsi ilgąjį savaitgalį iškil minu mokslo metų užbaigi mo aktu ir mokiniams pažymė jimų įteikimu. Pilnutėlei Prisi kėlimo par. salėje prisirinkus jaunimo ir tėvelių, programą atidarė mok. vedėjas J. And rulis, sudarydamas garbės re zidiumą. Po sveikinimo žo džiu: general. konsulo, para pijos klebonų, bendruomenės bei mokyklos atstovų, sekė de šimtam ir aštuntam skyriui pa žymėjimų įteikimas. Meninę programą išpildė mokyklos jaunimas. Dešimtąjį skyrių šiais metais baigė aštuoni mo kiniai. Po iškilmingo akto, šv. Jono Kr. par. salėje įvyko ar batėlė, suruosta tėvų komiteto mokyklos mokytojams ir vi siems geradariams, parėmu siems mokyklą. Mokyklos me tinės išlaidos siekė arti septy nių tūkstančių. Pusė šios su mos sukelta iš tėvų ir pusė — geradarių.

LIETUVIŲ KAPINĖSE,

vadovaujant p. N. Kulpaviči eui, pasodinta medžių ir pa puošta terasa apie kryžių. Ka pinėse kapų gauburiai išlygina mi su žeme ir užželdinama žo le. Kapinių puošimo ir lanky mo diena šiais metais yra bir želio 2 d., sekmadienio popie tis. Šį pavasarį kapinėse pasta tyta tendengų paminklų. Yra gera tendencija antkapius sta tyti pagal liet. dailininkų pro jektus.

PASIRYZUSI PERPLAUK TI ONTARIO EŽERĄ

Angela Kučinskaitė daro pažangą plaukime. Paskutiniu laiku ji pagerino savo plauki mo pasekmes. Ji pasiryžusi perplaukti Ontario ežerą ir tam užsispyrimui ruošiasi: nuo gegužės 1 d. kasdien plaukia nuo 1,5 iki 2 mylių.

Š. AMERIKOS PABALTIE ČIŲ PIRMENYBĖSE

lietuviai išsikovojo: I vietas vyrų, jaunių ir moterų krepši nyje bei moterų tinklinyje. Ta proga lietuviams svečiams ruoštas susipažinimo balius praėjo su dideliu pasisekimu.

DISTRICT ESTATE BROKERS

Montreal Real Estate Board nariai Namai —
Zemė — Paskolos
P. Jasutis, tel. LA 2-7879
DISTRICT GENERAL INSURANCE SERVICE
Royal Globe draudimo b-vės. Gairas-Automobiliai-nelaimės G. Rukšėnas, tel. 768-8640.
P. ADAMONIS 3907 Rosemount Blvd. Tel. 722-2472.
S-tos Lite No. 752. Adresas: 6988—18 Ave, Rosemount.

Dr. P. MORKIS

DANTŲ GYDYTOJAS

Vakarais ir šeštadieniais pagal susitarimą.
(1082 Bloor W., Toronto) (i rytus nuo Dufferin Str.)
Raštinė: LE 4-4451.

INSBRUKIČIŲ SUVA ŽIAVIMAS TORONTE

praėjo labai geroje nuotaikoje ir nepaprastai pakiliai Suvaži avime dalyvavo apie 70 buvu sių insbrukičių. Suvažiavimas nutarė įsteigti Europoje moks lus einantiems stipendiją. Pla čiau bus sek. NL nr.

KLB APYLINKĖS

valdyba paskutiniam savo posėdyje svarstė keletą suma nymų: suorganizuoti Mindau go mirties septynių šimtų me tų paminėjimą. Naujų metų su tikimą bei sudaryti metmenis sekančių metų Vasario šešio liktosios iškilimams. Apylinkės valdyba pirmininkauja dantų gydytoja Judita Matulionytė. Kitiūniam bėgime: V. Rusec kas I v. disko metime.

PRISIŲKĖLIMO PARAPIJOS ŽINIOS

Parapijos dešimtmečio pa minėjimas bus ateinantį sek madienį, gegužės 26 d. Padė kos mišios 11 val. Pamokslą sakys „Aidų“ redaktorius dr. L. Andriekus, OFM, vakare 5 val. — įdomus parap. choro knocertas. Be minėjimo atida rymo ir kelių trumpų sveikini mų, jokių kalbų nebus. Po koncerto — kuklios vėišės vi siems.

Kadnagi visa programa ski riama suaugusiems, prašome į minėjimą nesivesti mažyčių. Jie tik nuobodžiaus ir neleis jums patiems rimtai koncerto klausyti, kurie ateis su vaiku čiais, maloniai prašome juos prižiūrėti ir neleistis laisvai skraidinti po solę.

Specialus parapijos 10-čio leidinys šią savaitę pradeda mas išsiuntinėti paštu.

Atėitinių rengiama sto vykla T. Franciškonų stovyk lavietėje prasidės liepos 6 ir baigsis liepos 21 d. Priimami berniukai ir mergaitės nuo 12 iki 18 metų. Mokestis už dvi savaites \$25; jei iš tos pačios 40; jei trys ar daugiau — \$45. šeimso vyksta du vaikai — \$ Registruoti asmeniška ar te lefonu — parap. raštinėje.

Aušros rengiama stovykla bus nuo liepos 27 iki rugpjū čio 11 d. Priimami jaunesnio amžiaus berniukai ir mergai tės. Registruoti parap. rašti nėje.

AUSROS ŽINIOS

Lengvosios atletikos treni ruotės vyksta antradienį ir ketvirtadienį nuo 6.30 iki 8.30 vv. Swansea (Rennie) parke. Treniruoja žinomas lengvaat letas Algis Malinauskas, pa gelb. A. Žaliausko, R. Burdu lio ir J. Bukšaičio. Prieš š. Amerikos pirmenybes, kurios įvyks N. Yorke birželio 28— 29 dd., bus kvalifikacinės var žybos.

TORONTO GIMNAZIŲŲ

pirmenybėse A. Žaliauskas iš sikovojo II v. Suolyje į tolių, II v. šokime į augštį ir III v.

CRESCENT LAND CORP.

Agents Romas Verbyla Parduoda žemę saloj ir provincijoj.
Telefonas: 727-8601